

124:e verksamhetsåret 32:a utgåvan

Bibladet 2018

sodrainlands.biodlarna.se

Vi hjälper gärna till med:

- ***Kaminer***
- ***Skorstenar***
- ***Murning***
- ***Putsning***
- ***Våtrum***
- ***Markarbeten***

SKÅLEBRÄCKE IND.OMRÅDE,
SVARVAREG. 17, KUNGÄLV.
Tel. 0303-134 90

VÅRA ÖPPETTIDER:
MÅN-TOR 08-17 • FRE 08-14
www.kungalvmur.se

Omslagsbild

Höstaster (Novae-Angliae) även benämnd novemberblomma är en perenn växt, som fordrar lite djup jord där det ej är alltför torrt. Den bör finnas vid bigårdar enär den blommar sent (bilden är tagen den 10 oktober) och är den växt som ger pollen sist på hösten. De bin, som är födda sent, kan bli vinterbin om de hinner bygga upp proteinförråd i kroppen.

Text och foto Gunnar Andersson (1921-2014)

(Tavlan med originalbilden är uppsatt i föreningsbigården tillsammans med flera andra tavlor som gemensamt visar biväxter från vår till höst. Varje tavla har en förklarande text på baksidan skriven av Gunnar Andersson. Blommans röda färg påminner oss om, att drottningarna märks med röd färg i år. Red. anm.)

Ansvarig utgivare: Föreningens ordförande.

Redaktion: Biblads- och infokommittén.

Omslag layout: Gerd Samuelsson SV Kungälv

Tryck: Västkostens tryckeri, Stenungsund.

Innehåll

Omslagsbild	sid 2
Innehåll	sid 3
Styrelse, Bigården, Funktionärer, Revisorer, Valberedning, Bitillsyningsmän	sid 4
Viktiga arbetsgrupper i Södra Inlands biodlareförening	sid 5
Ordförande har ordet	sid 6
Verksamhetsberättelse för Södra Inlands bf. 2017	sid 8
Sommarmötet 12 juni 2017	sid 11
Styrelsen	sid 12
Ny kassör	sid 12
Ny vice ordförande	sid 13
Ny revisor	sid 14
Föreningsbigården vid Kringledammen—En redovisning . . .	sid 16
Verksamhetsberättelse från parningsplats Smörsund	sid 19
Nybörjar- och fortsättningskurserna 2017	sid 20
Höstkurs för nybörjare	sid 22
Kortkurserna 2017	sid 24
Avläggarkurs i Södra Inlands biodlareförenings regi	sid 25
Kursutbudet i föreningsbigården 2018	sid 28
Mötesdeltagande mars-november 2017	sid 31
Kommunkuporna i Strandparken	sid 32
Kommunens bikupor på Kolebacka 2017	sid 34
Företagskupor	sid 36
Södra Inlands biodlareförenings 124:e årsmöte	sid 37
Årets krönika	sid 38
Årsrapporterna 2017	sid 40
Information från Biblads- och informationskommittén	sid 42
Mässor och marknader 2017, ett bildreportage	sid 45
Rapport från oss biodlare i Sundhammar	sid 48
Information från distriktet	sid 50
Rapport från honungsbedömningskommittén 2017	sid 53
Smurfarnas bikupa	sid 54
Tillverkning av salva på Biodlardagen 2017	sid 56
Kvinnliga nätverkets dag på Råda säteri	sid 58
Projektet VSH-bin	sid 60
Receptbok till jubiléumsåret	sid 62
Kalendarium	sid 64
Ansvariga för fikat och det praktiska i lokalen	sid 65
Mejl och SMS, nya medlemmat	sid 66

Styrelse

Yvonne Strid ordförande yvonne.strid@telia.com 070-608 04 31

Harald Göbel vice ordförande loffe2369@gmail.com 073-985 42 39

Lars-Göran Larsson sekreterare lglryr@yahoo.se 070-922 33 69

Eivor Bohlén kassör bohleiveivor@gmail.com 070-683 99 79

Eva Carlsson ledamot evai.carlsson@gmail.com 070-731 45 63

Adress Yvonne Strid, Gundala, Nordtagsv 1, 442 51 Ytterby

E-post s.inland.bf@gmail.com

Bankgiro Södra Inlands biodlarförening Bg 296-7727

Swishnummer 123 161 04 19

Organisationsnummer 853300-8960

Hemsida <https://sodrainlands.biodlarna.se/>

Bigården

Besöksadress Kringledammen Prästvågen 570, Kareby

Föreståndare Lars Oskarsson 070-489 95 10, Bo Andersson 070-644 37 28

Funktionärer

Utbildningsansvariga Eva Carlsson 070-731 4563, Eivor Bohlén 070-683 9979

Informationsansvarig Eva Carlsson 070-731 4563

Bihälsoansvarig Stefan Hellström 070-999 5003

Kvalitetsansvarig Stefan Hellström 070-999 5003

Webb-ansvarig Eva Carlsson evai.carlsson@gmail.com

Revisorer

Eva Hybinette-Henriksson och Daniel Lisovski

Revisorsersättare

Joakim Hagberg och Mona Löfberg

Valberedning

Bo Hedin sammankallande, Annelie Gidenstam, Ingela Olsson och

Roger Hilmersson

Bitillsyningsmän

www.lansstyrelsen.se/VastraGotaland/

Jan Olausson Kareby, Romelanda 070-437 44 42

Stefan Hellström Håltå, Solberga 070-999 50 03

Bo Hedin Kungälv, Ytterby, Harestad, Torsby 070-476 59 19

Ingemar Widheden Marstrand, Lycke 070-685 54 99

Vikarie Thomas Pettersson 072-222 0400

Viktiga arbetsgrupper i Södra Inlands biodlareförening

Ta kontakt med någon i gruppen/kommittén/klubben när du vill veta mer.

E-postadress och mobilnummer till alla medlemmar finns i medlemslistan. Den distribueras i separat häfte till medlemmarna.

Honungsbedömningskommittén

Göran Johansson

Lars Oscarsson

Torbjörn Haraldsson

Stefan Hellström

Anita Enerskog

Honungshanteringskommittén

Jan Olausson

Jessica Andersson

Karin Carolusson

Rune Andersson

Joakim Hagberg

Biblads- och informationskommittén

Eva Carlsson, sammankallande evai.carlsson@gmail.com

Bo Hägeryd

Marianne Lönn

Jan Olausson

Ingela Olsson

Du som vill lämna synpunkter eller material – mejla till Eva.

Drottningodlarklubben

Mathias Andersson ordförande

Jan Eriksson vice ordförande

Bo Andersson kassör

Roger Hilmersson sekreterare

Drottningodlarklubbens kassör informerar

Drottningodlarklubbens årsmöte: Måndag 19 mars kl 19.00

Årsavgift: 20 kr till bankgiro 852-1080

Parningsavgift: 10 kr /för utsatt drottning

Ordföranden har ordet

Yvonne Strid

Så läggs då året 2017 till handlingarna och jag vill se tillbaka på det med stor glädje och tacksamhet. Glädjas för att intresset för biodling fortsätter att öka och att vi har haft förmånen att välkomna flera nya medlemmar till vår förening. Glädjas åt att intresset för att lära sig biodling är så stort att föreningen fått starta flera nybörjarkurser under året. Glädjas åt att våra medlemsmöten är välbesökta, på årsmötet var vi sjuttio medlemmar som delade på ”hjärterum och stjärterum”

Jag känner stor tacksamhet för alla ideella krafter, som bidrar till vår verksamhet. Utan alla dessa arbetsinsatser, som görs av medlemmarna, skulle vår förening inte vara en sådan trevlig och bra förening. Stort tack till er alla medlemmar som varje år tar ansvar för en ”måndagsfika” eller ett ”Lisebergspass” eller står i ett marknadsstånd under några timmar.

Våra bin och deras hemvist är basen i vår förening. Våra bin ska må bra, vara friska och ha ett bra och funktionellt boende. Varje måndag från början av april till slutet av oktober finns det ständigt arbetsuppgifter i bigården, som behöver tas om hand. Tack till alla er som ser till att våra bin sköts på bästa sätt och underhåller vår bigård.

Vad skulle alla våra möten vara utan fika med tillbehör?! Att träffas över en fika och prata med varandra om stort och smått från biodlingens värld ger guldkant på våra sammankomster. Tack till alla er som kokar kaffe och därtill även ordnar med goda smörgåsar och kaffebröd.

Året började lite mindre roligt med ett inbrott i vår bigård. När vi summerar kan vi konstatera att vi ändå haft tur som inte fått allt för stora skador på byggnaden. Med ideella krafter och stort engagemang lyckades föreningen efter ett tips få tag på galler, som efter viss justering passade fönstren. Ett kodlås sattes in så i fortsättningen kommer inga objudna gäster in i vår bigård. Ett stort tack till alla er som engagerade sig och hjälpte till att göra vår bigård mer inbrottssäker.

Den 3 april höll föreningen ett extra årsmöte. Då togs de sista viktiga besluten som krävdes för att vi skulle kunna fullfölja köpet av vår bigård. Ett stort tack till alla som bidragit i denna långdragna process. Vilken tur att det i föreningen finns medlemmar med kompetens, som kan och vill ställa upp och hjälpa till även i en sådan här situation.

”Syns man inte, finns man inte” är ett gammalt talesätt, som nog gäller än i dag. Vår förening syns i många olika sammanhang via sociala medier såsom hemsidan och Facebook, men också i samband med olika engagemang som trädgårdsdagarna på Liseberg, marknader och hembygdsdagar. Varje år framställs

också vår egen tidskrift Bibladet. Många timmars planering och skrivarbete ligger bakom varje publikation du som medlem får i din hand. Stort tack till alla er som bidragit till att vår förening och vår verksamhet synliggörs på så många olika sätt.

Intresset för biodling är fortsatt stort och föreningen har under året genomfört tre nybörjarkurser. Att föreningen genomför kurser i egen regi är ett viktigt åtagande och grunden för att det i vårt område bor biodlare och inte ”biägare”. Tack till alla er som går kurser i vår förening och ett stort tack till våra kursledare, som bidrar med sin kunskap och sin tid.

Året har varit framgångsrikt på flera sätt. Nya medlemmar söker sig till vår förening och det finns ett stort intresse för våra föreningsaktiviteter. En betydelsefull del i vår verksamhet är att nå ut med information till alla medlemmar. Många mejl och SMS har skickats under året och många telefonsamtal har ringts. Ett stort tack till dem, som ser till att alla medlemmar regelbundet får information om olika aktiviteter under året.

Vad har vi nu att se framemot under året som kommer? I skrivande stund pågår förberedelser inför vårens första aktivitet, en kurs om mjöd. Intresset visade sig stort och kursen blev fullteknad på bara några dagar. Längre fram i vår börjar det bli dags att se över bigården utvändigt. Huset behöver målas och förhoppningsvis träffas vi en lördag nu under våren och ordnar med detta. Naturligtvis ska vi ha det trevligt också, fika och något grillat måste till. Men framförallt hoppas jag, att vi får många trevliga tillfällen att träffas i vår alldeles egna bigård och utbyta erfarenheter, lära av varandra och bidra till att vår fina förening fortsätter utvecklas. Väl mött i verksamheten.

Richard Johansson VSH-projektat, Yvonne Strid och L-G Larsson. Måndagsträff 2017. Foto: Jan Olausson

Verksamhetsberättelse för Södra Inlands bf. för 2017

Styrelsen genom Yvonne Strid

Medlemmar

Efter föreningens 123:e verksamhetsår är medlemsantalet 173 fullbetalande, 23 familjemedlemmar, 3 juniormedlemmar, 18 föreningsvänner.

Mötesverksamhet

Föreningen har genomfört fyra medlemsmöten och 23 måndagsträffar samtliga möten i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Alla våra möten har ägt rum på Kringledammen. Den 30 oktober 2016 besökte 15 norska biodlare vår bigård, vi bjöd på fika och rundvandring. Ett trevligt möte med åtskilliga möjligheter till erfarenhetsutbyte. Årsmötet hölls den 12 november 2016 och utöver ordinarie årsmötesförhandlingar föreläste Marianne Lönn om Södra Inland ur ett arkeologiskt perspektiv, deltagare 52 st. Vårsmötet hölls den 6 mars 2017 och Krister Linnell från Svensk honungsförmedling var inbjuden att tala om yngelröta. Tyvärr satte väglaget stopp för Krister så mötet diskuterade vårens föreningsverksamhet, deltagare 50 st. Föreningen genomförde ett extra årsmöte den 4 april 2017, deltagare 60 st. Efter årsmötesförhandlingarna berättade Richard Johansson om VSH-projektet. Sommarmötet hölls den 12 juni och gästades av Kirsten Jensen på temat biväxter, deltagare 55 st. Den 17 juli genomförde föreningen en sommarträff där föreningen bjöd på grillad korv och fika. Stövelkastning och poängpromenad lockade 53 deltagare. Höstmötet hölls den 4 september och då gästade Krister Linell oss och berättade om yngelröta, deltagare 55 st.

Måndagsträffar, 23 st har genomförts från början på april till slutet på oktober med ett litet sommaruppehåll. Träffarna har varit välbesökta med ett genomsnitt på 35 personer varje gång.

Marknader

Föreningen har varit med på Kareby IS julmarknad, Lisebergs trädgårdsmässa, hembygdsgden i Dalen och "Kongahälle martna". Naturskyddsföreningens aktivitet. "Ängens dag" samt Trädgårdsföreningens skördemarknad och fruktutställning. Medlemmar har medverkat och informerat om biodling värvat medlemmar och vid några tillfällen sålt honung.

(Forts. på sidan 9)

Utbildning och kurser

Föreningen har sedan ett år tillbaka kurser i egen regi. Intresset har visat sig vara stort så följande har genomförts under verksamhetsåret:

Nybörjarkurser: Sommarkurs 12 deltagare, 10 gånger i april-aug, Höstkurs 10 deltagare, 10 gånger i sept-nov

Kortkurser: Vinterkurs 10 deltagare, 3 ggr i januari-feb. Ramar, salva & cerat, lådor. Avläggarkurs 10 deltagare, 4 ggr i maj-juni. Drottningodlarkurs 9 deltagare, 7 ggr i juni-juli

Representation och uppdrag

Föreningen representerades med nio ombud vid distriktets årsmöte. Två föreningsmedlemmar ingår i distriktets styrelse och deltar i dess arbete. Södra Inlands ordförande fick förtroende att leda distriktets årsmöte.

Avtal om biskötsel och leasing

Tre föreningsmedlemmar sköter om kommunens bikupor på Kolebacka och i Strandparken. Två medlemmar har hand om föreningens två leasingkupor och håller kontakt med företagen.

Medlemsservice

Inköp av burkar och bifor från LP biodling.

Vaxrensning transport samordnas, samarbete med LP biodling.

Oxalsyra och oxalsyreförångare erbjuds till medlemmar för varroabekämpning.

Medlemstidningen "Bibladet" till samtliga medlemmar.

Föreningens egen hemsida och facebook sida med aktuell information.

SMS och mejl med aktuell information regelbundet under året till medlemmar-na.

Välutrustad honungshanteringslokal med möjlighet för medlemmar att slunga sin honung.

Honungsbedömning genomförs årligen, en eller flera gånger på efterfrågan.

Varje år finns det möjlighet för medlemmarna att låta testa sin bigård avseende Nosema.

Föreningsbigården

Under året 2017 har vi kommit igång och utnyttjat våra lokaler för både möten och kurser. Medlemmarna har visat stort intresse för att nyttja slungrummet vilket är mycket glädjande. Tyvärr råkade föreningen ut för ett inbrott i januari 2017 diverse saker stals men framförallt skadegörelse. För att minimera risker för inbrott i framtiden har galler monterats för fönstren och ett kodlås har instal-

lerats. En värmepump har monterats in i föreningsgården, en gåva från en nybliven medlem som tack för hjälp med en avläggare. Styrelsen har genomfört en inventering av bigården så nu finns det inventarielista och lagrade bilder. Styrelsen har under året arbetat med att slutföra köpet av föreningsgården. Nedan följer en redovisning av avtal och viktiga handlingar tecknade/färdigställda under verksamhetsåret vad gäller verksamheten och föreningsbigården:

- Skötselavtal 1 (kommunen).
- Skötselavtal 2 (Bokab).
- Skötselavtal 3 (Axelssons).
- Skötselavtal 4 (COOP).
- Avtal med Studieförbundet Vuxenskolan om kursverksamhet.
- Minnesanteckningar från möte med Bokab.
- Samarbetsavtalet med Kareby IS.
- Köpeavtalet mellan Södra Inlands biodlareförening och Kareby IS.
- Tomträttskontrakt.
- Utfästelse om kostnadsansvar för förrättningskostnad, LM (Lantmäteriet) ärende O16112.
- Tillägg till köpekontrakt.
- Lantmäteriet, beskrivning.
- Lantmäteriet, protokoll.
- Lantmäteriet, underrättelse om avslutad förrättning.
- Tjänstebeskrivelse inför nämndbeslut. Tomträttsavtal med Södra Inlands Biodlareförening, blivande Löstorp 2:21. Dnr KS2015 / 2175-14.
- Lantmäteriets stämpelavgift.
- Regler för inbetalning av tomträttsavgäld.
- Extra årsmöte 2017-04-03 för beslut om köp av bigården.
- Överenskommelse om sophantering.
- Slutlikvid ”Fotbollens hus”.

Ekonomiska bidrag

- Kommunalt bidrag 2000 kr.
- SBR, informationsbigård 3500 kr.

Slutord

Nu lägger vi det 123:e verksamhetsåret till handlingarna. Det har varit ett intensivt och roligt år. Intresset för vår förening och biodling ökar. Det är vad vi kan åstadkomma tillsammans som är vår gemensamma framgång. Ett stort tack till alla medlemmar som sluter upp och deltagar i verksamheten.

Sommarmötet 12 juni 2017

Eva Carlsson

Kirsten Jensen, rådgivare hos Länsstyrelsen, höll föredrag om biväxter på sommarmötet på bigården. Hon började med en inventeringsrunda utomhus. Då fick vi en läxa av Kirsten: Att ta reda på om sälgen som växer runt Kringledammen är hon- eller hansälg. Hansälgen är den mest värdefulla ur pollensynpunkt. Vidare pratade Kirsten och visade bilder om biväxter för hela växtsäsongen. Hon återkom ofta till torktåliga växter. De är extra viktiga för oss som inte är i trädgården varje dag. Ytterligare en uppgift var att hämta sticklingar från hängsälgen i Rollsbo tidigt på säsongen. Den är en gåva från Studieförbundet Vuxenskolan i samband med föreningens 100-årsjubileum. Om det skulle kunna gå att flytta hela trädet till Kringledammen diskuterades också..

Kirsten Jensen, med ryggen åt oss, på rundvandring vid Bigården med några av mötesdeltagarna. Här diskuteras vad som växer på slänten bakom huset och vad som kan odlas där. Foto: Eva Carlsson

Styrelsen 2018

Styrelsen efter årsmötet 2017. Eivor Bohién, Lars-Göran Larsson, Eva Carlsson, Yvonne Strid. Harald Göbel saknas på bilden. Foto: Anders Gidenstam.

Ny kassör

Eivor Bohlén

Eivor Bohlén heter jag och valdes till kassör på årsmötet. Jag är pensionär sen drygt ett år tillbaka. Tidigare jobbade jag i många år som kyrkokamrer inom Svenska kyrkan.

För ett antal år sedan gick jag en nybörjarkurs i biodling och det var verkligen intressant. Jag startade med ett samhälle och utökade så småningom med ett till. Samhällena dog tyvärr en vinter och det har inte blivit av att skaffa några nya än. Vi får se hur det blir längre fram.

Jag tackar för förtroendet och hoppas kunna bidra med min erfarenhet till föreningens bästa.

Ny vice ordförande

Harald Göbel

Mitt namn är Harald Göbel. Jag är gift och har tre vuxna barn och arbetar som mättekniker på en geometriavdelning på Volvo personvagnar.

När jag flyttade med min familj ut på landet (Glose) 1991, så sade jag att en gång i tiden skall jag skaffa mig honungsbin. 2014 åkte jag på en magsjuka som inte var av denna värld. Jag blev inlagd på infektionskliniken på Östra sjukhuset i två veckor och i den vevan pågick trädgårdsdagarna på Liseberg. Min älskade hustru tog då med sig lite broschyrer om biodling, så jag hade lite att fördriva tiden med. Den vintern gick jag på bikurs och byggde under vintern två smålandskupor och på våren 2015 köpte jag mitt första samhälle (gula vackra snälla bin) av Bo Hedin, som dessutom har varit och är min mentor i biodling och drottningodling. Sen har det av bara far-ten blivit fler och fler kupor och samhällen och jag finner både glädje, ro och kamratskap i min nya hobby. Jag har lärt känna många och fått vänner och jag hoppas att ni känner det samma för mig.

Harald Göbel selfie

FRÖKNARNA BUS

LÅT STÅ!!

En riktig leksaksaffär
mitt i centrala
Kungälv

VÄLKOMNA IN!!

Ni hittar oss på Västragatan, rätt upp från kexfabriken
Öppet: mån-fre 10-18 lörd 10-15
Tel: 0303-139 40

Ny revisor

Daniel Lisovski

Daniel Lisovski heter jag och är nyinvalid revisor. Jag är 48 år och intresse för biodling har jag haft sedan tiden jag gick i skolan. Det dröjde dock ändå fram till år 2015 innan det blev allvar. Av en ren slump kom jag via Vuxenskolan i kontakt med Ingemar Widheden, som höll en nybörjarkurs i biodling. Kursen startade i februari och höll på fram till juni. Jag blev så fascinerad av binas organisation och hur de lever. Under tiden som kursen pågick skaffade jag mitt första bisamhälle och blev medlem i biföreningen. Sedan dess har jag vuxit som biodlare och gått flera kurser via föreningen. I dag har jag sju bisamhällen och min tanke är att utöka även kommande år. Vi får se hur det går.

Utöver att vara biodlare jobbar jag som verksamhetschef inom assistans på en vård och omsorgsföretag.

Jag tackar för förtroendet och hoppas kunna bidra till föreningens bästa.

EG:s Rörinstallationer AB

Allt i branschen - även försäljning

Bultgatan 26

Rollsbo industriområde, Kungälv

Telefon 94050. Biltelefon 070-600 57 35

Av Biodlare För Biodlare

LP:s Biodling AB

Allt i biodlingsmaterial

Nackakupan

Avläggare

Honungsförmedling

Vaxvalseri

Vaxrenseri

Gå in på www.lpsbiodling.se och handla i webshopen eller för att hitta nyheter och Din närmaste återförsäljare.

Du är också varmt välkommen till oss på plats i butiken i Säffle där det även går bra att lämna in vax och ramar.

Välkomna på öppet hus hos LP:s Biodling AB i Säffle den 14 maj 2016!!
Titta gärna på programmet på vår hemsida, i kommande nyhetsbrev samt i branschtidningarna

LP:s Biodling AB

Öppettider i butik:
Vardagar 8-17

LP:s Biodling AB

Torstensbyn 14
661 94 Säffle
Tel: 0533-631 11

shop@lpsbiodling.se

www.lpsbiodling.se

swienty
... för better honey

Föreningsbigården vid Kringledammen - En redovisning för verksamhetsåret 2017

Bo Hedin

Det år, som vi nu lämnat, har jag uppfattat som det år då alla som är ansvariga för föreningens bin verkligen gjort sitt yttersta för att de skall vara noggrant skötta. Alla har varit väldigt noga med kontrollen av det naturliga nedfallet av kvalstret, noterat antalet nedfall varje vecka på skötselkortet och även räknat noggrant efter oxalsyreförångringen. Hela denna dokumentation har jag överlämnat till Preben på SBR och därifrån har föreningen redan fått sin ersättning för arbetet med instruktionsbigården.

Vid årets början hade vi fem samhällen, vilket var vad vi invintrade på hösten. Det betyder att alla har överlevt och det kallar vi för inga vinterförluster. Under året gjordes fyra avläggare varav två såldes till medlemmar. De andra två sattes in i samhällena K3 och P4. Modersamhället som avlämnade de två avläggarna dog, antingen på grund av otur eller på grund av alla fel som biodlare kan göra. Emellertid har Lars-Göran skänkt en avläggare som heter P2 och där finns en drottning, som är inköpt från Sven-Olof Nilsson i Stenungsund. Denna drottning är parad på Långedalen (Hunneberg) med VSH drönare.

Vid invintringen var hälften av samhällena riktigt stora medan dom andra var små. Invintringen med Bifor gick helt suveränt i år.

Här redovisas kvalsternedfallet efter tio dagar från gasningen.

- K1 som vi även kallar Jubileumskupan - 153 st.
- K3 H Väderökupan - 55 st.
- P 1 - 47 st.
- P 2 - 12 st.
- P 3 - 36 st.
- P 4 - 30 st.
- P 5 - 17 st.
- Demokupan - över 700 st.

Paviljongen i solsken 180102 Foto: Yvonne Strid

På demokupan upptäckte jag den 1 december att det hade försvunnit väldigt mycket bin. Kupan invintrades på två lådor för att det fanns väldigt mycket bin i samhället just då. Samtidigt var ju nedfallet över 700 kvalster nu vid räkningen och det är bara att hoppas att samhället överlever.

Hälsningar till Er alla som jobbat för detta. Tusen tack för hjälpen.

HEEVAB

El - Tele - Data

0703-889972

CARLSSONS BIODLING

Pelle Carlsson
Lilla Komperöd 202
444 94 Ucklum

Telefon: 0303-771962
Mobil: 0708-400576
E-post: pelle@carlssonsbi.se

Återförsäljare för:

MS Biredskapsfabriken

Tel 0506-102 73 Fax 0506-100 04 info@biredskapsfabriken.se

Öppettider enligt överenskommelse.

Nytt och begagnat bimatierial.

Varor som inte finns i lager
tas hem på beställning.

Ring eller mejla för mer
information.

Kuper och tillbehör.
Trä- och plasticuper.

Redskap och skyddskläder.
Värmskydd för tillbehör och kläder till beehive.

Menusugröjning.
Skungare, kurt, sälar, glas.

Björkstolar, Cellstolar:
Körstolar, 4.8, 5.1, 5.3 mm

VAX KÖPES!

Pollensfil
att placera
framför fästet.

Pollentork.

Törnboda-kupa i EPS
Yttre mått 48x462 mm.

Öppettider: Mån-tre 8-18
Lördagstid: 12.00-13.30

Allt för biodlaren
Stor som liten

MS Biredskapsfabriken AB
Törnboda 0506-10273
info@biredskapsfabriken.se

Sedan 1941
www.biredskapsfabriken.se

MS Biredskapsfabriken AB

Törnboda 0506-10273

Sedan 1941

info@biredskapsfabriken.se

www.biredskapsfabriken.se

Verksamhetsberättelse från parningsplats Smörsund

Jan Eriksson

Trots ett dåligt väder under juni utsatte 14 drottningodlare 197 drottningar, varav 168 blev parade (ca 85%). Drönarproducerade drottningar parade i flera led med VSH-drönare på Hunneberg var hämtade som larver från Erik Pettersson i Lidköping. De har lämnat en mycket snäll och lätthanterlig avkomma och en 100%-ig övervintring, alltså ingen vinterdödlighet. Jag önskar att så många som möjligt skulle utnyttja den möjligheten att i sina Ligusticadrottningar inspara VSH-gener och således få ner vinterdödligheten, slippa ifrån myrsyrabehandling och drönarutskärning. I skrivande stund siktar vi på att ha ligustica med VSH på Smörsund. Bo Hedin kommer att ha rena Ligusticabin på Rörö och så även jag hemma hos mig för dem som vill para utan VSH-gener. Med hopp om ett Gott Nytt År

Vikingagatan 1 Tel. 101 95
KUNGÄLV

Nybörjar- och fortsättningskurserna 2017

Roger Hilmersson

Som kursledare för två kurser utbildade jag och mina medhjälpare Arne Christensen och Linda Bidedstedt ett nytt trevligt gäng nybörjare under året som gick. Det är alltid lika spännande att möta förväntansfulla elever vid första kurskvällen.

Arne och jag startade den första kursen med nio deltagare och Linda och jag dagen efter med ytterligare tolv deltagare. Vi kör kurserna i samarbete med Vuxenskolan i Kungälv och vår grundkurs består av 10 tillfällen, där vi lär ut om bin och biodlingen. Till vår hjälp har vi många Power Point-presentationer, undervisningsfilmer, förevisning av saker som är temat för kvällen och givetvis mycket pratande och förklarande.

En del av årets kursdeltagare fick möjlighet att pröva att jobba med en listkupa. Foto: Roger Hilmersson.

Det brukar bli långa kvällar och även om det bara är tre kurstimmar per kväll, brukar vi jobba övertid för att hinna besvara alla frågor och avsluta de diskussioner som uppkommer. När väl frågorna har börjat, är det svårt att stoppa dem.

Framåt slutet av grundkursen har vi en kväll där vi pratar om olika ram-mått och storlekar på ramar. Vi tittar också på hur ramar kan se ut, ramar med diverse olika defekter som vi har samlat på oss. Sedan ägnas kvällen åt att snickra ramar, även någon drönarram.

De två sista kurskvällarna ägnas åt att arbeta med miniatyrkupor, en uppstaplingskupa respektive en trågkupa och olika frågor till dessa. Här kan alla delta utan att vara rädda för att bli bistuckna

Efter detta är deltagarna teoretiskt välmatade med hur man sköter en biodling. För de som vill, har vi därefter en praktisk fortsättningskurs där vi nästan uteslutande är ute i olika bigårdar och jobbar.

Nybörjarna får uppgifter som de skall göra utifrån den bigård vi besöker under kurskvällen. Här följer vi med i binas rytm och kursen varar binas hela aktiva säsong. Efter slutskattningen på hösten blir det arbete i ett slungrum och man får lära sig utrustningen där.

Kursen i en av de bigårdar vi var och besökte och jobbade med bina. Foto: Marlene Båtsman.

De sista kvällarna är vi åter i vuxenskolans lokal. Här repeterar vi de viktigaste sjukdomar, vi bör ha koll på. Avslutningskvällen handlar om honungsbedömning och hur honungen skall vara förpackad.

Det brukar vara med lite vemod man skiljs vid sista tillfället. Efter att ha umgåtts sammanlagt 20 tillfällen, har man lärt känna varandra rätt bra.

De flesta har hunnit skaffa bin under kursens gång och även invintrat sina första egna bin. Som kursledare hoppas vi nu att det går bra för dessa nya biodlare och att deras bin överlever fint fram till våren.

Vi tre kursledare tackar för givande kurser.

Höstkurs för nybörjare

Stefan Hellström

I höst har vi genomfört en nybörjarkurs i biodling. Tio onsdagar har det varit tio deltagare som samlats i föreningshuset vid Kringledammen. Höstkursen har kommit till för att ta emot alla som vill kunna mer om bin och biodling. Intresset är stort just nu.

Föreningen har valt att anordna nybörjarkurser på sommaren och hösten för att inte konkurrera med Vuxenskolas vårmänskurser, som har pågått under många år. Våra kurser sker dock också i samarbete med Vuxenskolan och de vill, att alla liknande kurser i Kungälv skall kosta lika mycket. Då föreningens kurser sker ideellt, innebär det att hela överskottet tillfaller föreningen. Det blir ett stort tillskott till driften av bigården. Vi har också råd att inkludera kursmaterial, fika och lite annat i kursavgiften. Från föreningen har Lars-Göran och jag delat på studietimmarna och ibland har Eva fixat fikarasterna så, att vi andra har kommit till dukat bord. Kaffersterna är något som vi alla uppskattar mycket. Då får vi tillfälle att tala om allt det andra, som inte finns med i kursmaterialet.

I kursen följer vi det kursmaterial som tagits fram av SBR och Vuxenskolan, för att göra utbildningen likvärdig i hela landet. Det är svårt att utesluta alla fil-

Den obligatoriska fikapausen. Foto: Eva Carlsson

väntningar. Det får inte bli för mycket ”korvstoppling”, men man måste få med alla grundläggande kunskaper.

mer, tips, rådgivning och erfarenheter som finns på nätet och i biodlingsböcker, men vi har valt att hålla oss till SBR:s utbildningsmaterial och det fyller väl den tid vi har.

Det är härligt att träffa alla dessa intresserade kursdeltagare. Några har redan bin, andra tänker börja med biodling och någon är bara nyfiken på bin efter allt som nu skrivs om ekologi och bidöd. Det är svårt att anpassa kursinnehållet till dessa olika för-

(Forts. på sidan 23)

Till kommande nybörjarkurser finns lite att önska sig. Kanske skall vi förlägga alla nybörjarkurser på senvår och försommar, då vi kan få in mer praktiskt arbete med bisamhällena. Det har årets kursdeltagare önskat. Kurslokalen är liten, men rymmer väl 10–12 deltagare. Men för att visa SBR:s bildspel sitter hälften med ryggen mot bilderna. Vi skulle gärna hitta ett sätt att visa bilderna där alla sitter bekvämt.

Teorilektion i "Gunnars rum" i föreningsbigården

Foto: Eva Carlsson

Allt inom Byggnadsplåtslageri utföres

CHRISTER ANDERSSON

Adress: Bilgatan 9
442 40 Kungälv

Mobiltelefon: 0708-56 91 41
0303-948 36

Kortkurserna 2017

Eva Carlsson text, Karin Carolusson bild

Under 2017 genomfördes tre olika kurser i föreningsbigården med tre – sju tillfällen. Vinterkurs var helt nytt för oss. Tillkom efter önskemål från medlemmar som ville göra salva och snickra egna ramar.

Bo Hedin visar montering av isolerade lådor

Det blev tre tillfällen i januari och februari. Den tredje gången gjordes isolerade lådor. På ”salvgången” gjorde vi även cerat. På den här kursen var det mest praktik.

Ovan häller Mikael Carolusson upp cerat i hylsorna. Till vänster har Bo Hedin information om drottningodling vid parningskuporna på Smörsund

Drottningodlarkursen var på sju tillfällen under juni och juli. Både teori och praktik, det mesta var i föreningsbigården. Den praktiska drottningodlingen gjordes i paviljongen. Två kurstillfällen var på Smörsund.

Avläggarkurs i Södra Inlands biodlareförenings regi

Ingela Olsson

Kursledare: Jan Olausson och Ingela Olsson

Ibland behjälplig med det praktiska på fikastunden: Eva Carlsson

Kurstillfälle 1, 17/5. Teorikväll på Kringledammen med information om hur det går till att göra avläggare.

Kurstillfälle 2, 31/5. Göra avläggare i praktiken från kupa K2, till kupa K3.

Kurstillfälle 3, 15/6. Avläggare hos Per Almkvist samt hjälp med en svärm som han tagit in.

Kurstillfälle 4, 28/6. Är tänkt att avyttra de gjorda avläggarna plus att göra en ny från Jubileumskupan.

På sommarkursen i biodling 2016 väcktes frågan av deltagarna om att ha fler kurser i t.ex fördjupning och repetition. Kanske att kunna göra avläggare. Så blev frågan verklighet i maj 2017.

Händelseförloppet i den daterade summeringen nedan belyser vad vi gjorde i kuporna. Jan och jag hade kommit överens om att bara visa ett av de sätt man kan göra en avläggare på och berätta för deltagarna att man kan göra på flera olika sätt. Vi gjorde två avläggare och startade med att flytta drottningen med följebin och nödvändiga ramar, vilket jag lärde mig en gång och det alltid med gott resultat. Det samhället sattes till vänster och den andra avläggaren sattes till

höger. Samhällena kunde således växa mot mitten. Kuporna som är av typ smålandskupor har gott om plats med ett litet fluster på vardera gaveln. Det stora flustret i centrum på långsidan sattes nu igen. Samhällena betecknas nedan som vänster och höger

Kurstillfälle 1. Första kvällen på teorikursen lärde vi känna varandra och Jan och jag berättade om avläggare ur läroböckerna och från våra egna erfarenheter

Första fikapausen på avläggarkursen i köket i bigården.

Foto: Jan Olausson

samt svarade på alla frågor. Under fikastunden följde fler frågor under trevligt samkväm.

Jan Olausson visar kursdeltagare i föreningsbigården.
Foto: Eva Carlsson

Avläggarkursen på besök hos Per Almkvists.
Foto: Jan Olausson

Kurstillfälle 2. Den praktiska stunden i bigården var deltagarna mycket engagerade och vi gjorde överflyttningen av drottning och bi med nödvändiga ramar.

Vi kollade att båda avläggarna fått alla viktiga ramar och kände oss ganska nöjda när vi var klara. Samhällena kollades även andra dagar mellan våra träffar och även på måndagsträffarna.

Kurstillfälle 3 åkte vi hem till Per Almkvist, som bor vackert i östra delen av Kungälv. Biku-porna stod i rad med flustren riktade mot Göta Älv. Vi hjälptes åt att tillsätta en drottning som kom från en av kursens avläggare, in i ett viselöst samhälle. Vi gick igenom en svärm och de övriga samhällena och fann då att drottningen saknades i

svärmen samt att det fanns ramar med viceceller i ett annat samhälle. En ram med viseceller lämnades kvar och svärmen fick en av ramarna med viseceller samt pollen och foder. Vi fikade i Pers pergola och njöt av kvällen som var solig och skön.

Kurstillfälle 4 skulle avläggarna, som var bortlovade till två av deltagarna, hämtas. Vidare gjordes en ny avläggare från Jubileumskupan. Denna gång flyttade vi inte på drottningen utan den nya avläggaren fick dra upp sina egna viceceller.

Att odla drottningar genom att bura viseceller på det sätt vi gjorde i kupa K3 är inte det vanliga, men meningen var att alla deltagare skulle få en drottning var. Nu blev det ändå inte så eftersom de flesta drottningarna dog. Min teori är att det var för många, som var nyfikna på hur det stod till i kupan och den öppnades utan att avläggarkursen var med. Jag har själv flera gånger tagit drottningar på detta vis och det har blivit bra. Jag har heller aldrig märkt, att de skulle vara svärmvilliga eller något annat.

Arbetsjournal gällande Kupa K3

Avläggare 1 (vänster).

- 31/5** Drottningen med ungbין flyttades från kupa K2. Vi tog totalt 5 ramar med bin på: 2 ramar med täckt yngel och en ram där det fanns utkrypande bin samt ägg och öppet yngel. 1 ram med foder och 1 ram med pollen. 1 ram med endast mellanvägg tillsattes också. Ytterligare bin skakades ner i samhället från ramar, som sattes tillbaka i kupa K2.
- 5/6** Meddelade kupansvarige Stefan H per telefon om att vi flyttade drottningen till avläggare vänster. Drottningen flyttades tillbaka i en försändelsebur till K2 på måndagsträffen utan kursens medverkan. De viceceller som byggts i K2 flyttades över till avläggare vänster där det slutligen blev 9 ramar.
- 7/6** Burade 6 viceceller som bina dragit fram och nu täckt.
- 11/6** Allt i sin ordning, 4 st. fortfarande inte täckta.
- 12/6** Samhället kollades av föreningen och Ingela.
- 13/6** En drottning född, denna togs med till Per A. Ytterligare 2 födda. Osäkra på om det är drottningar (för små) för bin hade kommit in i burarna ovan ifrån. Larvkopp saknades.
- 14/6** Samhället kollades av drottningodlarklubben. En drottning tagen och satt i paviljongen.
- 15/6** Tog ut de tidigare burade cellerna där drottningarna var döda. Burade ytterligare två täckta. Två täckta celler lämnade kvar i samhället.
- 19/6** Viceceller i bur kollades, de hade inte klarat sig. Drottningen som fötts i samhället blev observerad.

Avläggare 2 (höger).

- 31/5** Vi tog totalt 5 ramar: 2 ramar med täckt yngel och en ram där det fanns utkrypande bin samt ägg och öppet yngel. 1 ram med foder och 1 ram med pollen. 1 ram med endast mellanvägg tillsattes också. Ytterligare bin skakades ner i samhället från ramar som sattes tillbaka i kupa K2.
- 5/6** Viceceller byggda.
- 11/6** Burade 2 viceceller som täckts. Lämnade 2 stycken i samhället.
- 12/6** Samhället kollades.
- 13/6** Tog ut de burade cellerna. En liten drottning föddes i handen. Den sattes i försändelsebur med fölgebין och lämnades till Ann-Christin Mattiasson. Övriga döda.
- 14/6** Samhället kollades av drottningodlarklubben. Drottningen som fötts i samhället blev observerad.
- 19/6** Drottningen observerad.

Kursutbudet i föreningsbigården 2018

Eva Carlsson

Det var riktigt roligt att vi kunde genomföra så många kurser i föreningsbigården som vi gjorde förra året. Att vår bigård är en åretruntlokal och att det finns intresserade deltagare är toppen.

Årets första kurs var en endagskurs om tillverkning av mjöd 20 januari. Kursledare var Björn Fölster, även kallad MjödBjörn, från Steninge i Halland. Initiativet till kursen kom från deltagare på distriktets Biodlarsdag i höstas. Anmälningarna kom in snabbt och kursen blev fulltecknad (det blev nog något fler än vad Björn hade tänkt sig).

Björn Fölster berättar om hur man tillverkar sin egen mjöd. Foto: Eva Carlsson

Björn Fölster skickade sin powerpointpresentation i förväg så att alla skulle vara väl förberedda. Effekten blev att kursdeltagarna var engagerade och hade massor av frågor. Upplägget var att man antingen hade honung med sig och tillverkade sin egen mjöd, som man tog med hem för fortsatt hantering och lagring. Ungefär hälften av deltagarna hade valt att bara titta på och lära sig för att på egen hand prova hemma på årets honung. Vi kom överens om att mjöd-tillverkning är en av många lämpliga vintersysslor för biodlare. Det hela avslutades med en överenskommelse om återträff om ett år för, att diskutera erfarenheter.

Björn kontrollmäter nytillverkad mjöd . Foto: Eva Carlsson

Vi kommer att följa upp höstkursen i biodling för nybörjare med ett studiebesök hos Carlssons biodling i Ucklum samt erbjuda några praktiska tillfällen på våren-försommaren. Dessutom är alla välkomna till våra måndagsträffar, Stefan och Lars-Göran brukar också vara där. När man är helt ny och inte hunnit lära känna så många känns det tryggt att man träffar någon som man känner igen. Vi behöver också alla tänka på att nybörjarna behöver en mentor till stöd och hjälp i början av sin biodling.

Sommarkurser. I år har vi så pass många intresserade att vi planerar för två kurser parallellt. Kursledare är Stefan och Lars-Göran med var sina medhjälpare. De kan behöva assistans med olika moment vid enstaka tillfällen. Kan du tänka dig att hjälpa till, ring Eva Carlsson. Om det blir någon höstkurs får vi se, det beror på tillströmningen av intresserade deltagare.

Praktisk träning på sommarkursen 2017. Här är halva gruppen på verandan utanför Föreningsbi-gården, Jan Andersson instruerar i tillverkning av ramar. Stefan jobbar med resten av gruppen vid en av föreningens kupor. Efter lunch blev det "sidbyte." Foto: Eva Carlsson

Avläggarkurs och drottningodlarkurs räknar vi med efterfrågan på.

Honungshanteringskurs– från kupa till burk kom inte igång förra året. Vi hoppas på att den gör det i år istället. Kursboken *Säker honung* finns på bigården. Momenten skatta, slunga, sila, ympa och burka genomförs med föreningens honung.

Under vintern 2018-2019 kommer det att finnas möjlighet till att genomföra en snickerikurs i lokal hos Harald Göbel.

Vi genomför alla kurser som studiecirklar i samarbete med Studieförbundet Vuxenskolan. Föreningen bjuder deltagarna på fika. Materialet ingår oftast i kursavgiften men ibland får var och en betala något material själv. Nybörjarkurserna är på 10 gånger, övriga kurser, sk "kortkurser" brukar vara på 3-6 gånger.

Ni som blir lockade av nämnda kurser, tveka inte att höra av er, ibland går det väldigt fort för en kurs att bli fullbokad. Ni som har förslag till kurs hör också av er så får vi se vad vi kan få till.

Allt för taket!

*Nyläggningar med takpapp och PVC-duk

*Rep & omläggningar

*Tilläggsisolering

*Låglutande tak

Bredhålt's tak

Gert Larsson

0706-22 30 31

Allt i byggmaterial

Sågat och hyvlat virke. Masonit. Plywood.
Isolering. Frigolit. Byggbeslag osv.

**KODE
TRÄ AB**

Telefon 0303-500 30

Öppet: Mån-Fre 7.00-17.00, Lör 9.00-13.00

Mötesdeltagande mars-november 2017

Eva Carlsson

Här följer en beskrivning över mötesdeltagandet under 2017. Observera att det gäller för år 2017. Föreningen har brutet räkenskapsår, vilket innebär att föreningsåret löper från 1 oktober till 30 september.

Det är glädjande att det är så många som kommer till föreningens verksamhet. Till 23 måndagsträffar, 3 april-31 oktober, har det kommit sammanlagt 789 personer, vilket ger ett genomsnitt på 34. Flest antal deltagare, 60 personer, var det vid det första måndagsmötet för året den 3 april. Då var det i och för sig väntat med många besökare, dels hade föreningen ett extra årsmöte, dels hade vi Richard Johansson, SBR:s VSH-ansvarige, på besök och därför på uppmaning från distriktet även bjudit in andra föreningar att komma. Enligt deltagarlistan var elva deltagare från andra föreningar. Våra föreningsvänner räknas här in bland oss. Våra möten är alltid öppna för medlemmar i andra föreningar. Skillnaden här var att vi aktivt bjöd in.

Sommarträffen 17 juli sticker också ut i fråga om deltagarantal, här var det 53 personer, varav 14 som inte brukar komma (och jag, Eva, som brukar komma, var hemma, inblåst på ön).

Minst antal deltagare, 21 personer, var det måndagen 19 juni. Man undrar vilken match som spelades då? Närvaron under oktober skiljer sig mot tidigare år. Andra år har det glesnat ut successivt de sista gångerna men inte 2017, då kom det mellan 29 och 36 personer till säsongens fem sista måndagsträffar.

Till övriga möten, vår- sommar-, höst- och årsmötet, kom det sammanlagt 230 personer, vilket ger ett medeltal på 57 personer. Här är det årsmötet som skiljer ut sig med 70 deltagare, på de övriga var det drygt 50.

*Sommarträff 17 juli.
Korvgrillning och
poängpromenad var
populärt.*

Foto: Jan Olausson

Din biredskapsbutik i Göteborg!

**Biredskap · vax · skyddskläder · glas · bikupor
foder · avläggare · slungor · honung**

**Backa Bergögata 12
422 46 Hisings Backa
Telefon 0729-683616**

**info@bikompaniet.com
www.bikompaniet.com**

Kommunkuporna i Strandparken

Thomas Pettersson

Så har ännu en säsong passerat och precis som den förra lär ju inte säsongen 2017 gå till historien som en av de bästa för biodlare - så heller inte för Tommy Sundlin och mig, Thomas Pettersson, som tar hand om kommunens kupor i Strandparken. Men lika glada är vi för det, för det är en otroligt rolig uppgift att ha ansvar för dessa samhällen i alla fall nu när man tittar tillbaka på säsongen.

För om inte alltid, så i alla fall ofta när vi varit där och arbetat, har någon kommit fram för att ställa frågor, velat veta mer om hur man blir biodlare, om hur honung blir till och om denna sommaren är så dålig som det sägs överallt. Och arbetat, det har vi gjort, med pucklande drottningar, med byte av drottning om och om och om igen där samhällen accepterat en ny för att i nästa sekund döda henne, med avläggare som lyckats och till slut med en liten honungsskörd till kommunen. Det verkar som om allmänheten mer och mer har fått upp ögonen för bina och dess överlevnad tack vare oss biodlare i föreningen, massmedia och inte minst sociala medier.

Bina som befolkar kommunens kupor är idag av rasen Buckfast med VSH-genen, vilket har varit bra med tanke på varroa som vi faktiskt inte har sett alls

vid våra kontroller. Trots det har vi ändå gjort drönarutskärning samt använt oss av något som vi upptäckte på BEECOME 2016, ett medel för ekologisk varroabekämpning som heter Bee Vitals Hive Clean. Det har visat på mycket goda resultat i Europa sedan 2002. Det är enkelt att använda, startar binas naturliga städkinstinkt och är inget onaturligt för bina. Det är väl det som biodling handlar om.

För att boosta upp samhällena före invintringen, gav vi dem även då något som vi upptäckte nere på BEECOME, nämligen Beestrong. Det är en typ av driv-vätska som stimulerar drottningens äggläggning. Detta resulterade i tio ramor med yngel på höstkanten, riktigt bra med tanke på vinterbina.

En av de täckta ramarna. Foto: Thomas Pettersson

Så säsongen har varit upp och ner får man väl säga, med en kall vår och en likadan sommar, fast med en bra avslutning - och med en invintring av stora starka samhällen, som när jag tittade till dem senast mådde riktigt bra. Vi hoppas det håller sig så fram till vårdagarna, det är ju inte så långt dit längre.

*Kommunens bikupor i Strandparken. Ytterhusen är tillverkade genom ALC.
Foto: Tommy Sundlin*

Kommunens bikupor på Kolebacka 2017

Tommy Johansson

Gården Kolebacka från tidigt 1600-tal ligger i naturreservatet Fontin. Kommunen har bevarat den gamla ladugården och bryggshuset efter det att boningshuset brann ner 15 februari 2002. Kommunen har också förbättrat stalldelen med kök,

Gården Kolebacka med det gamla huset. Numera står kommunens kupor på den husgrunden. Foto: Ingvar Bengtsson. 1996 eller 98

toaletter och en mysig braskamin och skapat ett natursamlingsställe. Det invigdes den 2 oktober 2008. Bryggshuset används som ”vindskydd” för besökare på Bohusleden/Nordsjöleden, vilken genomkorsar Kolebackas gårdsplan med trädgård.

Det är nu sex år sedan kommunen startade projektet med biodlingen på Kolebacka med ett samhälle hösten 2012. Efter ett mycket gott första honungsår 2013, med 46 kilo

slungad honung, gjordes en avläggare på sommaren 2014 i en kupa som ställdes intill den första. Honungsskörden blev därefter 62 kg från dessa båda flitiga samhällen. Åren 2015, 2016 har det strulat med drottningbyten och konstigt väder, vilket gjort att den sammanlagda skörden stannat vid 11,5 resp. 9,2 kg för dessa år.

Året 2017 startade bra efter vintern med överlevnad av båda samhällena. Bina fick dela på 2,5 kg Apifondia sockerpasta i början av april. Nosemakontroll gjordes i slutet av april utan anmärkning genom Per Almkvist. Färska rabarberskivor har regelbundet, varannan vecka, lagts ovanpå ramarna för att hålla efter varroa-kvalster. Jag tror att det funkar skapligt!? Sockerpastan var uppäten i slutet av maj då drönarramarna hängdes dit. Under sommaren har det varit mycket svartmyror inne i kuporna. Dessa har jag bekämpat med bl.a. dammsugare!

I slutet av juli kunde jag skatta undan några fyllda honungsramar och samtidigt börja utöka med mellanväggar. I mitten på augusti hade jag tagit undan elva välfyllda ramar och flyttat upp en del halvfyllda i skattlådor ovanför spärrgaller.

Den 5 augusti firade Kungälv's Naturskyddsförening sin årliga slätterfest med levande musik och mysig kaffepaus på gårdsplanen. Vår Eva Carlsson berättade under fikaten, på ett utmärkt sätt, om hur bina lever och arbetar under året och med fokus på den viktiga pollineringen. Jag passade på att visa fyllda honungsramar och kuporna för dem, som ville se och känna doften.

(Forts. från sidan 34)

I början av september, inför invinterringen, letade Bo Hedin och jag febrilt efter den äldre drottningen (från 2015) i den gula kupan utan att finna henne. Troligen fanns hon där men efter ytterligare tröslösa eftersök bestämdes att en ny drottning skulle sättas dit. Den 15 september kom Bo med en gulmålad, tjock och grann drottning, som lyckligtvis accepterades av övriga gänget.

Ungefär i samma veva fick jag se att en jättestor ekgren hade gått av från ett träd nedanför husgrunden där kupaorna står. Grenverket, med massvis av ekollon, låg halvt över ena kupan och flustret var inbäddat i eklöv. Jag högg undan och med hjälp av mitt äldsta barnbarn krattade vi ihop och fyllde en 10-kiloshink med färska ekollon. Ollonen gavs senare till fem små grisar uppe vid Lysegården. De smaskade i sig dem med god aptit!

Kommunens båda bikupor. Ytterhusen är tillverkade genom ALC. Foto: Tommy Johansson.

Tommy Johansson när det enbart fanns en bikupa på Kolebacka. Foto: Förbipasserande som fick låna Tommys kamera.

Den 22 september slungade jag med hjälp av Maria Sjöberg från kommunen ca 22 skapligt fyllda ramar i biodlarnas slungrum. Tursamt nog fick jag även hjälp av min son och hans flickvän samt barnbarn med silningen och disken, för min rygg pajade totalt i ett kraftigt ryggskott! Efter att ha rört honungen på gammalt vis i fyra veckor, burkade jag upp 32 kilo underbart god honung. Kommunen har fått sin del på åtta kg enligt avtalet med biodlarföreningen. Oxalsyrebehandling har skett enligt droppmetoden den 5 december som en sista åtgärd för året.

Slutligen vill jag tacksamt nämna att min biskötsel på Kolebacka är en jättevrig hobby. Att få bidra med att träffa trevliga besökare, motionärer från bland annat Tyskland och England, och skolor från Kungälv och försöka svara på folks frågor och funderingar kring binas fantastiska värld känns väldigt bra. Tack till Bo Hedin för hans särskilda omtanke för Kolebackabina och all hjälp jag fått!

Företagskupor

Stefan Hellström

Sedan några år har föreningen avtal med två företag (Bokab och Axelsson Fastighetsbyrå), om varsitt bisamhälle. Avtalet innebär att föreningen äger både kupor och bin, och att företagen får en del av honungsskörden. Föreningen har även ett liknande avtal med Kungälv kommun, med skillnaden att kommunen äger kupor och bin och behåller en något mindre del av honungsskörden.

Att vi sköter bin åt företag och kommunen innebär ett bidrag till föreningens arrende-, drifts- och underhållskostnader för bigården. Föreningen kan hålla en låg medlemsavgift och erbjuda många aktiviteter tack vare ideellt arbetande medlemmar som sköter kuporna. Bo Andersson och Bo Hedin har skött företagskuporna under 2017, och om fler medlemmar vill ställa upp har vi möjlighet att utöka antalet avtal. Vi har förfrågningar på några ytterligare företagskupor.

Om du själv eller tillsammans med någon annan, är intresserad av att hjälpa till att sköta ett samhälle åt föreningen så hör av dig.

Företagskuporna. Foto: Yvonne Strid

Södra Inlands biodlareförenings 124:e årsmöte

Av Ingela Olsson

Årsmötet ägde rum 2017-11-18 för tredje gången i Kareby IS (KIS) klubbstuga vid Kringledammen. Det blev ett livligt, trevligt och välfyllt möte. Vi var 70 medlemmar som deltog. Vår ordförande Yvonne Strid öppnade mötet och välkomnade oss. Hon informerade bl.a. om att alla handlingar beträffande köpet av vår förenings klubbstuga nu är påskrivna och klara. Vi har köpt vår klubbstuga av KIS, en byggnad som dom inte själva behövde. Vi har ett nära och gott samarbete med KIS.

Till mötesordförande för kvällen valdes Monica Selling. Hon berättade lätt och ledigt som vanligt om sig själv för dem som inte visste vem hon var och för oss alla, om Sveriges Biodlares riksförbunds verksamhet och framtida planer.

Till förtäring fick vi härliga croissanter med västkustsallad från konditori Svarta Katten och en underbart god kaka som Yvonne Strid bakat. På den låg snyggt och prydligt SIBf:s logga.

Efter att fikastunden var över började vi med allvaret och det verkliga mötet, som smidigt gick igenom punkt för punkt. Även vid valet av ledamöter till de olika verksamheterna, blev de föreslagna personerna enhälligt valda. Vid avslutningen fick styrelsemedlemmar och övriga, som lämnat ett uppdrag i föreningen, ett gåvobevis från Biodlingens Vänner signerat med eget namn där föreningen betalat in en gåva.

*Vårda era bin
med kärlek och
blommor*

*CJ's
Blomsterbod
Kärna Torg*

0303-22 60 02

Årets Krönika

Bo Hedin

Spegel, spegel på . . .

Kl. 07.30 på nyårsafton 2017.

Fingertopparna stryker över kindens stubbåker av skäggstrån. Strävt. Tre dagar utan Gillett M3 i ansiktet sätter avtryck. Fortsätter mot pannan via tinningen, följer den alltmör slingrade linjen som utgör hårfästet. Visst har det retirerat ännu en bit. Jo visst är det så och färgen blir lik rapshonung.

Nu när jag gnuggar nattsömnen, den lilla som var, ur ögonen och tittar i det stora vita duschrummet, ser några handikapp- och rullstolar samt den stora spegeln, uppfattar jag den klart lysande, i rött markerade larmknäpnen. Blicken fladdrar, är det verkligen den gamle --Volvon? Ja, men den har helt tappat sin glöd. Allt det andra bara snurrar förbi utan en möjlighet att ta in. Nu känns det verkligen ohållbart svårt. ”Jojo, Du har blivit äldre. Du också.”

Med facit i hand känns det ändå att det varit för många misslyckanden, som kantat min väg, trots att jag ändå har min Gudstro så närvarande det går. Men nästa afton, som kallas Trettondagsafton, blev mitt livs mest fantastiska kväll och nästa dag var mitt liv tillbaka, nu var upplevelsen så stark att jag känner mig som minst tio år tillbaka i tiden. Jag andas djupt och kan hålla den 10-15 sekunder, lyckan är fullbordad.

Det finns inga svenska ord som kan förklara hur det känns, när dödsångest infinner sig i hjärnan, som på alla sätt försöker att få luft när det är stopp på flödet till lungorna.

Fortfarande är det som en underbar dröm, som bara fortsätter hela denna natt. Detta ingrepp är ingen operation, det är en rensning av gamla kärl i hjärtat, som i dag kallas för borring, rensning eller ballongsprängning. Jag har också fått insatt fyra stenter, det är trådspiralerna, alla i mitt hjärtas högra kammare.

Jag har bott fem veckor på Kungälv's enda sexstjärninga hotell. Vistelsen har varit helt otroligt bra, hela avdelningens personal är som supermänniskor, som gör allt för patienterna. Vi har vi också pratat om för första veckan fick Roland Eriksson vara här inne och kolla hjärtat. Sista veckan låg Bo Andersson här efter en trolig virusåkomma i huvudet.

Lite av varje

Så till bin både här hemma och borta. Jag har fått information att även i Norge flyttas bin utan besiktningar. Den störste stollen finns i Telemark Han har flyttat 200 samhällen bara två kilometer från gränsen till Auger, som fortfarande inte friskförklarats efter yngelröteutbrottet för några år sedan. Norska jordbruksverket eller departementet har till dags datum betalt ut 40 miljoner norska kr i

ersättningar för bin och kupor till drabbade biodlare. Nu är det väl en del av Er, som känner en viss oro. Då tänker jag på Er som inte redovisat till Länsstyrelsen var Ni har uppställningsplatsen. Det är faktiskt lag på det.

Läser i dagens KP med vanda att det har kommit ett biodlarföretag med 40 samhällen till Heljeröd. Här får vår bitillsyningsman att göra om alla skall utanför Romelanda församling. Det skulle vara intressant att veta om dessa är anmälda till Länsstyrelsen.

En reflektion här - vi har föreningsbin hos Kungälv kommun med bra samarbetsavtal – ändå täcker vi inte de kommunala bolagen. Här måste vi medlemmar och styrelsen vara mycket mera inriktade på information. En sak skall vi ha klart för oss, vi skall inte ha något monopol på sponsringskupor, men just i fråga om den kommunala delen hade det varit tillfredsställande.

Ni som läst om föreningsbigårdens bin och det ringa nedfall, som var i höstas, måste glädjas åt det. Samtidigt är det på sin plats att avsätta en måndagskväll för information om distriktets VSH-arbetet och kanske hjälp med att räkna och behandla våra samhällen.

Senaste rapporter från Amerika är att det nu finns säkra siffror på bidöd. 1966 fanns det en ½ miljon samhällen och nu 2016 har det minskats till ¼ miljon samhällen. I Frankrike finns det biodlare i vissa dalar uppemot bergskedjan, som har mist 30 % av sina bin. Här är det inte bara varroan, utan också att vissa växter som till exempel rybs och solros nu ger mycket mindre skördar. Lavendel blommade tidigare i ca 3-4 veckor, nu blommar den bara ca 8 dagar. Hur många bi-samhällen, som har dött i Kanada, finns det ingen statistik på, men Italien levererade 30 ton bin i plastboxar, var och en innehållande 1,5 kg. Nu har italienarna verkligen tagit tag i sjukdomsdelen i landet. Det har inneburit stenkoll på alla förekommande sjukdomar och noggrann uppföljning, då landet vill ha denna stora exportinkomst. Från New Zeeland importerade Kanada år 2016 ca 25 ton bi, vilket är ca 17.000 boxar.

Till alla Er mina vänner, nya som gamla, försök att i alla lägen hjälpa till med bekämpningen av varroakvalstret. Tag hjälp av varandra, jobba ihop några stycken, det blir roligare samtidigt som det blir effektivare och ni driver på varandra.

En undersökning, som pågått några år i Norge, har konstaterat att vissa bira-ser och vissa linjer av våra bin inte torkar ut fukten på kakorna. Det är främst ljunghonungen som börjar att jäsa i kakorna (cellerna). Man uppmanar odlare att byta drottningar i dessa samhällen och även att ta bort hela släktlinjen eftersom de har anlaget att inte fläkta tillräckligt. Det ingen idé att försöka odla på dessa bin, problemet återkommer.

Vad har vi nu att se framemot 2018 och jag är otroligt nyfiken. Så avslutar jag med att önska Er alla ett riktigt gott 2018.

Årsrapporterna 2017

Marianne Lönn

Även i år har föreningen bett sina medlemmar att lämna in rapport över det gångna årets biodlararbete. Rapporten skulle som vanligt innehålla uppgifter om invintrade samhällen, honungsskörd, drottningodling, avläggare, vinterförluster och varroabekämpning. 2017 lämnade 103 av föreningens 173 medlemmar in rapport, alltså 60%.

Utgående från dessa 60% ser siffrorna ut som följer:

Medlemmarna har mellan 0 och 35 samhällen. Medeltalet ligger på fyra och totalt finns 431 samhällen i föreningen.

Den totala honungsskörden blev 6694 kg, vilket betyder 65 kg per odlare och 16 kg per samhälle i genomsnitt. Även där finns förstås stora skillnader mellan odlarna. Som minst 0 kg och som mest 800.

22 medlemmar har odlat drottningar, de flesta bara någon eller några få, en över 100 stycken.

115 avläggare gjordes under året. Där är skillnaderna mindre, som minst ett och som mest nio.

Vinterförlusterna var totalt 84 stycken, alltså 19%. En ganska hög siffra, kan jag tycka.

De flesta medlemmar behandlar sina samhällen mot varroa. Oxalsyra och drönarutskärning är de vanligaste metoderna, därefter kommer Tymol. Några har inte behandlat alls. Med tanke på VSH-drottningar lär detta bli en intressant diskussion framöver.

Bidrottningar till salu

Ligusticadrottningar och
Ligusticadrottningar med VSH
Boka årets drottningar före 1 maj

Jan Eriksson 076-848 10 77 eller 0303-526 41

Kenny Bergander Elektriska AB

Jörlanda

Tel. 070-655 96 16
Vadalen 220
444 92 Jörlanda

0303 103 13
0303 104 68
KUNGÄLV
MOTOR- OCH CYKELMAGASIN AB

 Kungälv
Motor- och Cykelmagasin AB

Utmarksvägen 10 44239 KUNGÄLV

Försäljning av cyklar

åkgräsklippare, vanliga gräsklippare,
robotgräsklippare och motorsågar, röjsågar.

Reservdelar och service.

Telefon : 0303-103 13 Fax : 0303-104 68

Information från Biblads- och informationskommittén

Eva Carlsson, sammankallande

Biblads- och informationskommittén började förbereda 2018-års Biblad under oktober. I samband med årsmötet blev det förändringar i kommittén, Tove Johansson och Karin Andersson slutade. Istället kom Marianne Lönn och Ingela Olsson in. Förra året var målsättningen att ha Bibladet klart till vårmötet men det blev klart redan till distriktets årsmöte. I år ligger målsättningen där. Med andra ord, ni som kommer till årsmötet skall få det nya Bibladet med er hem. Vi håller tummarna för att detta lyckas.

När ni fick årets Biblad i handen märkte ni nog direkt en stor förändring, i stället för omslag i färg har vi trycket i färg på vitt omslag. Redan förra året började vi med mittuppslaget i färg. Det fortsätter vi med och har även på försök utökat med ett färgat uppslag till annonser med färgbilder.

Från senare delen av hösten har vi ny hemsida. När SBR startade sin nya hemsida i våras fick först distriktet möjlighet att koppla på sig. Under hösten fick lokalföreningarna också den möjligheten. Hemsidan www.bibladet.com finns kvar under året, men vi sätter inte in något nytt där. Den nya adressen är <https://sodrainlands.biodlarna.se/>. Enklaste sättet att komma till nya sidan är att gå via <https://www.biodlarna.se/> och vidare till distriktet.

När SBR har huvudansvaret för hemsidan blir arbetet för oss i föreningen väsentligt enklare. Nu behöver vi enbart sköta den praktiska hanteringen, dvs lägga in aktuell information. Vi har inga egna kostnader för den här hemsidan. Arbetet med att bygga upp den pågår. Kom gärna med tips och idéer.

Menyn på distriktets hemsida.

Menyn på föreningens hemsida. Den växer efterhand.

Lägg märke till symbolerna i punktlistan. När det är en svart trekant, betyder det att där finns en undermeny med fler rubriker. Exempelvis under STYRELSEN finns bokning av föreningsbigården och slungrummet. En huvudrubrik som vi inte har haft förut är SÄSONGENS BIVÄXT.

Visst kan det väl bli trevligt om man ständigt kan få tips om aktuella biväxter. Det förutsätter att vi hjälps åt att samla bilder på blommande växter som gillas av bin.

På föreningens Facebooksida <https://www.facebook.com/SodraInlandsbiodlare/> är det många som tittar. En del inlägg har setts av över 200 personer. Här försöker vi lägga in något från de flesta aktiviteter vi har. Ibland har vi till och med lyckats få in aktiviteter under tiden de pågår.

Medlemsmatrikeln kommer som vanligt i ett separat häfte för att vi skall ha möjlighet att lämna ut den enbart till medlemmarna. Resten av Bibladet distribueras ut till betydligt fler. Totalt trycker vi upp 300 exemplar. Dessutom finns Bibladet som pdf på hemsidan. Fortsätt att sända in material till kommande Biblad. Vi vill helst ha det före jul. I årets Biblad medverkar ca 30 personer med olika bidrag. Jätteroligt att det är så många, hoppas det blir så till nästa år också

Hemsidan uppdateras kontinuerligt och snart är det dags för ett nytt Biblad (ett år går fort). Vill du annonsera eller känner någon som vill sätta in en annons är vårt pris 600 kr för helsida, 300 kr för halvsida i svart-vitt. I år tar vi inget extra för färgannonser eftersom det är ett försök. Hur det blir med detta framöver är inte bestämt än. Till sist ett jättestort tack till alla annonsörer för er sponsring.

G KUNGÄLVS **GLAS &** **INRAMNINGSAFFÄR AB**

SMEDMÄSTAREGATAN 3 Telefon 0303 - 133 25
442 34 KUNGÄLV Fax 0303-173 01

Tjänster och specialiteter
Bilrutor, Fönsterglas, Glasdörrar, Glasrutor,
Tavelinramningar, Vindrutor

Din drivkraft. Alldeles runt hörnet.

Mässor och marknader 2017

Eva Carlsson

Julmarknaden hos Kareby IS, på Kringledammen 3:e advent, är traditionsenligt årets första marknad. Om ni tycker detta låter avigt så är det ju så att föreningen börjar sitt verksamhetsår i oktober.

I år var det en kall och ljus dag, snön lyste upp och knastrade så härligt. Solen kom vid 11-tiden. Riktigt passande för julmarknad. Sten Johnsson och Lars-Göran Larsson tog hand om det hela. Lotter och honung såldes. När det är skönt väder en sådan här dag så stannar besökarna gärna till lite extra och pratar.

Lars-Göran och Sten på julmarknad
Foto: Eva Carlsson

Elsie och Lars Larsson var också med på Kringledammen, med sitt sortiment, bl.a riktigt god marmelad. Foto: Eva Carlsson

Ängens dag i Kolebacka 5 augusti.

Hit var vi inbjudna av naturskyddsföreningen för att berätta om bin och biodling. Eva Carlsson och Tommy Johansson hjälptes åt. Det fanns möjlighet att prova på både lieslätter och att titta ner i en bikupa. Vi är välkomna tillbaka nästa år.

Lieslätter i Kolebacka. Foto: Eva Carlsson

Trädgårdsdagarna på Liseberg är vårt mest omfattande arrangemang. Här är väldigt många medlemmar involverade. Arrangemanget pågår torsdag-söndag i mitten av maj. Det är populärt att vara med, man träffar många trevliga besökare och får chans att se sig om själv på Liseberg också. Det vi gör, är att vi säljer lotter där man kan vinna honung. Vi har med en visningskupa med levande bin. Den brukar vara väldigt populär, särskilt att få se drottningen. Vi berättar om bin och biodling, informerar om möjlighet att komma på kurs eller besöka oss i föreningsbigården.

Thure Hilmerzon, Arne Christianen och Ulla Montell i föreningens utställningsmonter på trädgårdsdagarna på Liseberg 2017.

Foto: Lars-Göran Larsson

2018 arrangeras trädgårdsdagarna på Liseberg 17-20 maj. Lars-Göran Larsson är huvudansvarig för planeringen. Hör av er till honom om ni vill vara med, det behövs många, både medhjälpare och reserver.

Hembygdsgdagen i Dalen 26 augusti. En årligt återkommande hantverksdag sista lördagen i augusti. Flera biodlare brukar medverka med olika göromål.

*Ingemar Johansson med visningskupa. Ragnar Olsson visar sin motor. Tage Edvardsson spikar ramar.
Foton från Dalen
Yvonne Strid*

Det blev tätt med arrangemang under hösten. Kungälvs trädgårdsförening bjöd in oss till Skördefesten på fästningen 9 september och till fruktutställningen i kommunens växthus vid brandstationen 30 september. 7 oktober var vi med på Kvarnens dag hos Kareby hembygdsförening.

På Skördefesten var det överenskommet att vi enbart skulle ha med oss för information.

Göte Svensson informerar på fruktutställningen i kommunens växthus. Foto: Birgit Svensson

Kvarnens dag hos Kareby hembygdsförening. Sten Johnsson och Bo Hägeryd var med. Utöver det vanliga visade de äldre biredskap. Halmkupor är något bekant för många besökare och skapar bra kontakt. I samband med att föreningen flyttade till Kringledammen, placerade vi vår gamla slunga i museet hos hembygdsföreningen. Där är det betydligt fler som får tillfälle att se den.

Bo Hägeryd och Per Almkvist på Skördefesten. Foto: Besökare

Fruktutställningen är ett återkommande arrangemang hos trädgårdsföreningen i Kungälv. Det är ett bra tillfälle att få sin frukt sortbedömd av pomolog. För biodlarnas del passar information om binas betydelse för pollinering särskilt bra.

Äldre modell av handvevad slunga med utväxling och halmkupor visades på Kvarnens dag. Foto: Eva Carlsson

Sammanfattningsvis är det medverkan på sådana här olika arrangemang som fyller våra nybörjarkurser med deltagare och därmed kommer det fler aktiva medlemmar till föreningen.

Rapport från oss biodlare i Sundhammar

Krönika av Anders Bergquist

Hur skulle det då bli med ljunghonung? Vi tittade oroligt upp mot bergen och det såg lovande ut. MEN. Det var torrt och inget regn i sikte. Inget regn, ingen nektar. Den 1 augusti närmade sig och då kom regnet. Ganska rikligt och tillräckligt. Ingen större värme, men ljunghonung kom igång. Bergen här ute lyste i lila och på kvällarna spred sig en angenäm doft av ljunghonung runt kuporna.

Ljunghonung blev mycket bra och det var i princip uppehåll och hyfsat varmt under fyra veckor i augusti och omkring den 2-4 september tog ljunghonung abrupt slut. Vi väntade nån vecka och sen var det dags. Bra mycket täckt honung i kuporna. När vi hade lyckats slunga våra ljunghonung kunde vi räkna ihop mellan 15 och 25 kg ljunghonung per samhälle.

Så vi är nöjda med skörden här ute, mellan 40 och 50 kg sammanlagt per samhälle vilket får betraktas som mer än godkänt.

Hur har då samhällena utvecklats under sommaren. Ja, många av våra samhällen har strulat ordentligt. Drottningar som blivit inlåsta uppe i skatthållarna (biodlarens fel??) och drottningtillsättningar som misslyckats. Rekordet var ett samhälle som blev av med sin drottning och där vi tillsatte tre nya drottningar. Alla misslyckades. Vad var det som var fel? Fanns det någon drottning? Vi silade hela samhället utan att hitta någon. Vi hade noggrant tagit bort allt yngel och alla ägg. När samhället varit utan drottning ganska länge var frågan om det fanns äggläggande arbetsbin. Men inga ägg hittades. Kanske var det för sent på året. Går det att tillsätta en drottning till ett samhälle med äggläggande arbetsbin? Vem vet? Men skam den som ger sig. Vi fick tag på en ny drottning från Jan Eriksson i Jörlanda. Vi satte till henne och försökte sen hitta henne efter en vecka. Men det var ju så tjockt med bin att det var omöjligt att se henne. Vi vinttrade in samhället och håller tummarna till våren. Samhället var både starkt och

Figur 1 Odlingsram med cellkoppar.

Foto: Anders Bergquist

lugnt. Efter en liten titt den 15 december kunde jag dock konstatera att där fanns mycket bin, dock inte ihopdraget till vinterklot som de andra samhällena. Självklart skulle vi förvissat oss om att det inte fanns "äggläggande" arbetsbin genom att låta bina flyga hem. Men vi får se. Man lär sig hela tiden. Inte ens 35 års erfarenhet av biodling räcker alltid sa Bo Hedin till mig. Mer exakt sa han: "35 års biodling är bara början av karriären". Resultatet får vi rapportera om 2018.

(Forts. på sidan 49)

I våras tänkte vi. att vi skulle börja odla lite egna drottningar. I stor stil införskaffade jag lite odlingsutrustning, cellkoppar, odlingsram och parningskupor. Jag satte iordning en ram, som en drottning skulle lägga ägg i så att jag skulle veta vilken ålder larverna hade inför larvningen. Men. Inte hade drottningen lagt några ägg där, så nån odling blev det inte den här sommaren. Bättre försök nästa år.

Sen till den återkommande frågan. Vilken biras ska vi ha? Vi har mest haft Buckfast som vi köpt av Susanne Forsman i Röd. Dessa bin har varit extremt snälla och flitiga. Vi har också en VSH drottning från Bosse Hedin som har fungerat bra. Nu har vi också en VSH drottning från Jan Eriksson (om den finns kvar. vilket vi får hoppas) och då vi ska byta ut några drottningar nästa sommar får vi ta oss en funderare igen. Vi har ju också några friparade drottningar efter Susannes Buckfast. Deras humör är ännu inte testade fullt ut.

Figur 2. Författaren sprutar oxalsyralösning i ett samhälle. Foto: Margareta Bergquist.

Varroabekämpningen i år blev sisådär. Vi använder oss av drönarutskärning plus oxalsyrabehandling. I år verkade inte bina bygga så mycket drönceller så det blev högst en utskärning. På hösten, sent i november, oxalsyrabehandlade vi samhällen på traditionellt vis med att droppa 25-30 ml oxalsyralösning mellan ramarna i samhället. Sen la vi in varroabrickor för att räkna nedfallet. Av våra nio invintrade samhällen hade vi brickor i fem stycken. Nedfallet på tio dygn blev 30, 60, 100, 200 och 350 kvalster. Ett godkänt resultat tycker jag nog man kan säga.

Så nu inväntar vi våren. När detta skrivs är det bara några dagar kvar till vintersolståndet. Omkring den 28 februari kommer sånglärkan, då är det vår. Till dess får vi njuta av berguvsens hoande från bergen, gässens kacklande på åkrarna och rödhakar, gärdsmygar, talgoxar, blåmesar och en massa andra småfåglar som flockas kring fågelbordet.

Till nästa år hoppas vi kunna rekrytera några nya biodlare, Intresse finns och blommorna räcker till för många fler.

Sundhamma december 2017

Information från distriktet

Eva Carlsson

Distriktet har årsmöte 17 februari. Biblads- och infokommitténs målsättning är att vi skall kunna dela ut de första Bibladen då, vi får se om vi lyckas. Också i år har vi nio ombud till årsmötet. Antalet grundar sig på medlemsantalet 30 september året innan och vi var då 173 medlemmar, när detta skrivs är vi 178. På vårt eget årsmöte provade vi något nytt, nämligen att lotta ut några gästplatser till distriktsårsmötet. Det verkade som att det uppskattades.

Håll koll på distriktets hemsida om vad som är på gång <https://goteborg-bohuslan.biodlarna.se/>. Bland annat planeras det en studieresa till Norge och det ser ut som om det blir 8-10 juni. Kvinnlig nätverksträff, preliminärt planerad till 24 maj och Biodlardagen till hösten finns också med på verksamhetsplanen. Så fort informationen blir klar, meddelar vi på medlemsmöten och via hemsidan.

Distriktets hemsida hittar ni numera i samma ”träd” som SBR:s. Det står mer om detta under information från Biblads- och infokommittén.

Föreningens ombud på distriktets årsmöte i Ljungskile församlingshem 11 februari 2017.

Foto: Jan Olausson

Etiketter Honung från Bohuslän

Köps via distriktet. Föreningen brukar ha ett litet lager till försäljning i föreningsbigråden. Det är en locketikett som visar att honungen är lokalt producerad. Passar till locken på 700-, 500- och 350gr burkar. Etiketten kostar 50 öre/st eller en rulle med 1000 etiketter för 500 kr. Säg till i god tid om ni vill köpa en hel rulle.

LÅT DIG VÄL SMAKA!

God samverkan ger en härlig biprodukt.

bokab

SAMVERKAN FÖR FÖRETAGS-,
HANDELS- OCH BOSTADSETABLERING

Hos Bomans Foto
får du hjälp
med att hitta
en mobiltelefon,
kamera eller kikare
som passar dig!

BOMANS FOTO

Nytorget, Kungälv • 0303-211151 • www.bomansfoto.se
Mån-fre 10-18, Tor 10-19, Lör 10-14

**The
image**

INREDNING PRESENTER UTEMÖBLER TRÄDGÅRD

och mycket mer!

Gilla oss på facebook

**Tel: 0304-66 09 06 • Kållekärr
www.korggubben.se**

Rapport från honungsbedömningskommittén 2017

Marie Carlsson

Vi hade som vanligt mycket trevligt när vi satt och smakade på alla dessa fantastiska burkar med honung. Smakerna var varierande och honungen hade olika konsistenser.

Lika roligt som det är att godkänna honungsburkarna, lika tråkigt är det när något inte stämmer med en viss honung och vi måste underkänna en honungsburk.

Några tips:

- Titta noga i och utanpå honungsburken.
- Det får inte finnas några partiklar i honungen.
- Kontrollera vattenhalten i sommarhonungen så att den inte överstiger 20 %. Ljunghonung får ha en vattenhalt på 23 procent.
- Burken ska vara ren och den ska inte ha någon etikett.
- Glöm inte att kryssa i bihusesyn och att fylla i medlemsnumret.
- Om möjligt, lämna in en burk med kristalliserad honung. Läs mer om detta på SBR's hemsida.

Vi ser fram emot ett nytt år med många fina honungsburkar.

20171120 Honungsbedömningskommittén, bedömer honungen som lämnades i samband med årsmötet.

Från vä Marie Carlsson, sammankallande, (avgick vid årsmötet), Lars Oscarsson, Stefan Hellström, Torbjörn Haraldsson.

Vid årsmötet valdes Anita Enerskog in i kommittén. Foton: Göran Johansson (ingår också i kommittén)

Fakta hämtade från kommitténs protokoll:

Kommittén har haft två möten under året och sammanlagt bedömt 31 burkar. Efter särskild överenskommelse med Maj-Britt på SBR:s expedition gjordes även en bedömning för en föreningsvän, medlem i en grannförening.

Smurfarnas bikupa

Lotta Svarén

Smurfarnas visningskupa i skyltfönstret hos Fröknarna Bus . Foto: Lotta Svarén

Julen är, i skrivande stund, endast 18 dagar bort och bina i vår bigård här hemma är sedan några månader invintrade och klara. De fantastiskt fina bina i visningskupan i leksaksaffären, Fröknarna Bus på Västragatan i Kungälv däremot, blev invintrade så sent som till skyltsöndagen, då juls skyltningen med allsköns tomtar och snögubbar tog över skyltfönstren.

Visningskupan har stått i vårt skyltfönster i tio månader nu och många är de barn och vuxna som stannat till och läst om bina och deras arbete i och utanför

kupan. I flera fall har nyfikna frågor dykt upp och det är lika roligt varje gång att få svara och berätta om dessa otroliga små insekter. Den fina kupan gjordes till föreningens 100-årsjubileum 1994 och var med på flera utställningar i samband med den. Den har tidigare funnits att beskåda på föreningsbigården och nu känns det riktigt kul och viktigt att den får komma ut och visa upp sig och förhoppningsvis locka en ny generation att bli biodlare. Välkomna in och titta till bina i leksaksaffären ni med.

Informationsskyltar på visningskupan.

Foto: Lotta Svarén.

Informationsskylt med bilder, och text. Foto: Lotta Svarén

Arbetsbin är honor och det är dom som sköter alla sysslor i kupan. Ett arbetsbi lever ca 5-6 veckor. I en kupa bor det ca 20-70000 bin. De sista arbetsbina som föds på hösten överlever i kupan under hela vintern för att kunna starta igång samhället efter vintervilan.

Drönare är större än arbetsbiet och är en hane. Drönaren har ingen gadd. Drönarens enda uppgift är att para sig med andra samhällens nya drottningar. På hösten sparkas drönarna ut ur kuporna.

Drottning/visen som hon också kallas, är bisamhällets viktigaste bi. Hennes huvuduppgift i livet är att lägga ägg. Under sommarhalvåret vandrar hon oavbrutet kring på vaxkakorna och letar lämplig plats att lägga sina ägg. Drottningen kan lägga ca 2000 ägg om dagen. Drottningen kan leva flera år.

Nedan. Informationsskyltar på visningskupan. Lotta har tydligt beskrivet de olika bina i kupan och att de har olika uppgifter. Det är ett riktigt fint jobb som Lotta har gjort i butiken. Lärorikt för alla besökande barn och vuxna. Foto: Lotta Svarén. Samtliga bildtexter av Eva Carlsson.

Drögbin är de bin som är ute och samlar, nektar, pollen och vatten.

Arbetsbin har en gadd och kan stickas. När den stickas lossnar gadden och biet dör, därför sticker ogärna bin om dom inte känner sig hotade.

Ett arbetsbi gör bara cirka en femtedels taskad haning under sin livstid. Men för att göra det lilla, måste arbetsbiet samla in mer än en hel taskad nektar under sina korta tre veckor på fältet.

För att lyckas med detta behöver biet besöka cirka 100 tusen blommor. Ett helt samhälle tillverkar i snitt cirka 20 kg honing, vilket innebär att besök hos flera miljarder blommor.

Tillverkning av salva på Biodlardagen 2017

Bo Hägeryd

På Biodlardagen 28 oktober på Nordiska folkhögskolan var Alexandra de Paoli, örterapeut och författare till boken *Hälsa och hudvård från bikupan*, en av föredragshållarna. Under föredraget kokade Alexandra en perfekt bivaxsalva på podiet. Den fick vi alla deltagare prova på, lite efteråt.

Alexandra de Paoli visar upp sin bivaxsalva för publiken. Foto: Mikael Lagerman

Egen framställning av hudsalva/olja av bivax som Alexandra visade

Proportioner och blandning

Salva: 25% bivax, 75% ekologisk, kallpressad, vegetabilisk olja.

Olja: Ca 10% bivax, ca 90% ekologisk, kallpressad, vegetabilisk olja.

OBS! Använd inga mineraloljor.

Rapsolja är vanligast, vill man ha en fetare salva används olivolja, vill man ha en torrare salva används tistelolja.

Tillvägagångssätt

Bivax smältes i ett mindre kärl i vattenbad, ca 100 gr bivax är lagom (drygt en mellanvägg). 300 gr rapsolja, alternativt en annan olja, hålles långsamt i det smälta vaxet. Blandningen värms åter till en flytande massa och röres långsamt tills den svalnar. Renlighet är viktigt, rör med en rostfri visp, ej elvisp.

När blandningen har svalnat kan diverse ämnen tillsättas för att förstärka salvans terapeutiska egenskaper. Här finns nu plats för egna experiment och idéer.

(Forts. på sidan 57)

Man kan tillsätta olika ämnen och örter för att få dofter och medicinska effekter efter egna önskemål. Olika sorter av örtdroppar i koncentrerad form finns att köpa i hälsokostaffärer. Tänk på att det är viktigt att det är eteriska äkta råvaror, använd inte syntetiska! Oftast räcker det med 10-12 droppar av önskat ämne.

Sammantaget är det viktigt vid all framställning av kosmetiska produkter, att man använder äkta råvaror av hög kvalitet. Bivaxet skall inte ha varit i kontakt med kemiska bekämpningsmedel, oljan och tillsatsämnena skall vara ekologiska och kallpressade. Redskap och kärl skall vara i rostfritt eller glas som kan göras helt rena. Renlighet är A och O under hela processen av framställningen.

Alexandra talade också om regelverket. All egen framställning av kosmetiska produkter får endast användas för eget bruk. För att sälja eller ge bort sina produkter så måste man ha särskilt tillstånd. Det finns mycket mer att läsa i boken *Hälsa och hudvård från bikupan..*

VÄLKOMNA TILL VÅR FULLSERVICEVERKSTAD I KAREBY

Kia Serviceavtal
99:- /mån
(36 mån/4.500 mil)

Ring
0303-
22 20 01

Boka din service
**KAREBY
MOTORSERVICE**

Prästvägen 105 | Kareby | Öppet: Mån-Tors 07-16 | Fre 07-15.30
www.karebybil.se | info@karebymotorservice.se

Kvinnliga nätverkets dag på Råda säteri

Anita Enerskog

Allt fler kvinnor har blivit bi-bitna. Idag är hela 36% av biodlarna kvinnor i denna av tradition manliga bastion. För 15 år sedan var den siffran 13%! Det var SBR riks som i början av 2000-talet tog initiativet till ett kvinnligt nätverk för att stimulera fler kvinnor att ägna sig åt biodling. Nätverket växte och man uppmanade distrikten att starta lokala kvinnliga nätverk. 2007 fick även Göteborg och Bohuslän ett eget kvinnligt nätverk. Eva Carlsson, som varit med från början, berättar att det inledningsvis handlade om att få fram biodlarmaterial som passade kvinnor. Idag finns det lättare lådor, dräkter och handskar för både kvinnor och barn och ergonomi ingår i biodlarkurser. Sex av tio biodlarföreningar har en kvinnlig ordförande. Det här växande intresset för biodling bland kvinnor märktes också tydligt då Mölnlyckes biodlarförening tillsammans med Distriktet bjöd in till en biodlardag för kvinnor den 13 maj på Råda Säteri. Platserna fulltecknades snabbt och man fick ordna med extraplatser. 60 deltagare infann sig till sist på Råda säteri. Nåja, en och annan man slank också med bland de kvinnliga deltagarna.

Dagen började med kaffe och kaka i den vackra huvudbyggnaden från 1700-talet. Flera prominenta gäster har vistats i dessa lokaler, däribland den amerikanske presidenten George Bush, som lämnat sin signatur på en av husets glasfönster!

Deltagarna hälsades välkomna av Mölnlycke biodlarförenings sekreterare Agneta Nilsson som därefter lämnade ordet till Åslög Dahl, forskare från Institutionen för Biologi och Miljövetenskap vid Göteborgs Universitet. Dahl talade om ”Bin och blomm växter – en relation till ömsesidig nytta”. Det var ett mycket intressant föredrag, som innehöll ny forskning om bina och näringsvärdet i blommornas pollen. Bin besöker blommor för att hämta nektar och pollen. Det är då viktigt att inte blommorna förvarar nektarn allt för långt ner eftersom bin har en kort sugsnabel. Bina är duktiga på att avgöra vilka växter som innehåller hög halt av nektar. Blommor med en halt av nektar under 12% öder bina ingen tid på.

Pollen är avgörande för binas överlevnad eftersom det är den enda proteinkälla till deras yngel. Emellertid varierar mängden protein i olika växters pollen-korn. Det verkar inte som om bina kan avgöra pollenets kvalitet, trots att den är helt avgörande för deras motståndskraft och livslängd. Maskrospollen hör till en av binas favoriter trots att det saknar två viktiga aminosyror.

Aminosyror är proteinernas byggstenar. I biodlarnas litteratur finns färgkartor över växternas näringsvärde. Dessa tycks bygga på iakttagelser och antaganden

hos biodlarna och mindre på en analys av det faktiska näringsinnehållet i växternas pollen och nektar. Därför är det viktigt att bina har tillgång till många sorters blommande växter och att man vårdar landskapet så, att man garanterar en biologisk mångfald. Pollen från flera olika sorters blommande växter ger starkare bin än om de har tillgång till bara en sort. Men, sa Åslög Dahl, det finns undantag. Vitklöverpollen har en sammansatt och bra blandning av pollen för våra bin.

Dahls tankeväckande föredrag fick många applåder. SBRs nya ordförande, Monica Selling, höll därefter ett anförande om aktuella frågor inom SBR. Selling uppmanade oss att skriva till våra respektive kommuner för att påverka dem att inte klippa vägrenarna. Låter man vägrenarna vara, bidrar det till den biologiska mångfalden med många sorters växter för våra bin. Helt följdriktigt med tanke på föregående talare!

Därpå följde en vällagad lunch i Säteriets matsal. Många intressanta samtal ägde rum under denna måltid. Vi nybörjare uppsnappade många intressanta tankar från de mer erfarna.

Efter lunchen visade Egon Andersson den demonstrationskupa som finns i Råda säteris trädgård. Efter det vandrade man ner till Rådasjön där föreningens raspningsplats för Buckfast är belägen och Egon Andersson berättade om sin drottningodling.

Egon Anderssons bigård på Råda säteri. Foto: Carl-Erik Dahlberg.

Dagen avslutades med ett besök hos Gerbianska Trädgården, en plantskola som verkligen kan rekommenderas. Den sympatiska Gerben Tjerdsmas, som driver plantskolan, har genuina kunskaper om växter, däribland biväxter. Där finns en del ovanligare växter, själv gick jag – liksom många i gruppen – nöjd därifrån med en kasse full med biväxter....

Projektet VSH-bin

Roger Hilmersson

Vi är tre personer i vårt distrikt, Göteborgs och Bohus läns biodlardistrikt, som är med i projektet VSH-bin Sverige som ”VSH-testare”. Det innebär bland annat att vi skall vara ute och ta prover på bin som uppvisar låg eller ingen kvalstertillväxt utan att man på något vis motarbetar kvalstren. Det innebär också att vi är/kan vara fodervärdar för bin som är under utvärdering för att kunna delta i detta projekt.

För att finna samhällen som kan vara avelsvärda vill man ta prover från samhällen vars biodlare tror kan vara bin med låg kvalstertillväxt. Den första provtagningen görs då tidigt i maj månad. Nästa provtagning för att se hur stor kvalstertillväxten är, görs ca 60 dagar senare. Under denna tid får givetvis inte biodlaren ha behandlat kupan på något sätt eller ha skurit bort drönaryngel eller liknande.

Finner man samhällen som uppvisar låg eller ingen tillväxt med kvalster, vill gärna projektet hämta avelsmaterial för att arbeta vidare med det. Det kan även vara intressant att försöka få fram drönare från dem.

En ofullständigt utvecklad varroahona hittad i en cell som undersöktes. Foto: Roger Hilmersson.

För att klara av arbetet var vi VSH-testare inbjudna till en utbildningsdag i Höör för att lära oss att söka efter fertila kvalster bland yngel. Utbildningen hölls

(Forts. på sidan 61)

(Forts. från sidan 60)

av Barbara Locke och Eva Forsgren från SLU och de informerade oss om hur VSH-egenskapen fungerar etc.

Inför 2018 kommer projektet att fortsätta att söka efter nya samhällen med låg eller ingen varrooatillväxt. Här behöver vi alla biodlares hjälp. Hör av er till oss om ni misstänker, att ni kan ha något samhälle som är värt att titta vidare på. Det samhället skall inte vara besläktat med avelsmaterial från redan kända bin med VSH-egenskaper. Projektet är ute efter att hitta nya bin med denna egenskap.

Under 2017 testades ca 2000 provsvar från olika samhällen. Av dessa var ca 300 intressanta att arbeta vidare med. Dock föll ytterligare samhällen bort på grund av otillåten varroabehandling mellan de olika provtagningarna, stilla byte hos samhället, att avläggare gjorts av biodlaren från samhället eller att bina härstammade från tidigare känt VSH material.

Från de samhällen som kvarstod odlades och drönnarinseminades ett antal drottningar varav 74 blev äggläggande och finns nu (i skrivande stund) invintrade i elva testbigårdar.

Dessa drottningar är avkomor efter samhällen som uppvisat någon form av hygieniskt beteende. Om denna egenskap har förts vidare till deras avkomma eller ej, är ännu inte styrkt utan kommande säsonger behöver utvisa detta.

Projektet är beviljat medel för minst två år till och under denna tid kommer ytterligare bin att behöva testas och avlas efter. Vill man komma i kontakt med någon av oss nås vi på:

Jirina Janzbach jirina.janzbach@telia.com 0705-599542

Roger Hilmersson r.hilmersson@gmail.com 0739-34 60 14

Per-Göran Karlsson per_goran_k@hotmail.com 0707-210538

Det går också att prata direkt med Richard Johansson, som är projektledare:
Richard Johansson info@vshbin.se 0142- 48 20 05

VSH står för Varroa Sensitive Hygiene. Mer om vad som händer och om projektet finns att läsa på projektets hemsida: www.vshbin.se

(I februari numret 2018 i Bitidningen finns en artikel av Richard Johansson.
Red. anm.)

Receptbok till jubileumsåret

Marie Mörk

Som många av er redan hört talas om, har vi en idé om att sammanställa en receptsamling lagom till vårt jubileum.

Den tanke vi har, är att ta tillvara på våra föreningsmedlemmars egna favorit-recept. Det kan vara alla typer av recept: kakor, drycker, mat, bröd etc. Det inget krav, men eftersom vi är en biodlarförening, ligger det nära till hands att receptet innehåller honung. Det vore roligt om vi tillsammans med det recept ni lämnat in också kunde ta ett kort på er, samt ett foto på det färdigtillagade mästerverket.

Det går bra att lämna in på vanligt papper och vi hjälper gärna till med att både ta kort på era mästerverk och er själva samt hjälpa med att renskriva recepten.

En del recept har vi redan fått in, men vi behöver många fler, så plocka nu fram era favoritrecept och bidra till vår fina jubileumsbok.

Har du ett recept så kontakta Marie Mörk på telefon eller e-post.

Foto: Ingela Olsson

Kungälvsbostäder bildades 1949 och är i dag den största hyresvärd i Kungälv med cirka 2700 bostäder av varierad karaktär runt om i kommunen. vi Vill vara den självklara valet av hyresvärd i regionen. Här finns en tydlig vilja att utvecklas och arbeta för nöjda hyresgäster, ta ansvar för nybyggnation och bidra till att föra Kungälv in i framtiden.

Läs mer på www.kungalvsbostader.se

Kungälvsbostäder

Växter för hem och trädgård
sedan 1991

KUNGÄLVS
garden
CENTER

ÖPPET: Mån-Fre 10-18 Lör 09-13 Sön 11-15 Telefon 0303-94131

Maskingatan 1, Rollsbo
www.kungalvsgardencenter.se

Följ oss gärna på Instagram och Facebook

Utby Maskin

Göteborgsvägen 94 **Älvängen**

Återförsäljare för
Töreboda Biredskap

Försäljning och service av
gräsklippare och motorsågar m.m.

Öppet: Mån-Fre 9.00 - 18.00, Lör 9.00 - 13.00
Tel. 0303.74 86 11

Kalendarium 2018

Datum	Klockan	Aktivitet	Ämne / Tema	Ansvariga
-------	---------	-----------	-------------	-----------

5:e mars	18-21	Vårmöte	Topplistikupa	Åsa Danielsson
19:e mars	19-21	Drottningodl	Årsmöte	
2:e april	18-21	Helgdag		
9:e april	18-21	Måndagsträff	Vårutveckling	Yvonne Strid
16:e april	18-21	Måndagsträff	VSH	Jan E el VSH-testare
23:e april	18-21	Måndagsträff	Nosema, Bivaxter	Stefan & Ingrid H
30:e april		Helgdag		
7:e maj	18-21	Måndagsträff	Nosema visa	Per Almkvist
14:e maj	18-21	Måndagsträff	Kommunbi, växter	Lissie A mfl
17-20 maj		Trädgårdsdgr	Liseberg	Lars-Göran Larsson
21:e maj	18-21	Måndagsträff	Avläggare	Ingela Olsson
24:e maj??	??	Kvinnl.nätv	Jonsereds trädg??	Distriktsaktivitet
28:e maj	18-21	Måndagsträff	Drottningodling	Bo Hedin
4:e juni	18-21	Sommarmöte		
11:e juni	18-21	Måndagsträff	Förhindra svärm	Kurt Dorninger
18:e juni	18-21	Måndagsträff	Drottningtillsättn.	Bo Hägeryd
25:e juni	18-21	Måndagsträff	Friska vinterbin	Stefan Hellström
16:e juli	18-21	Sommarträff	VSH	Jan Eriksson
6:e aug	18-21	Måndagsträff	Årsrapp. Uppst.pl	Yvonne Strid
13:e aug	18-21	Måndagsträff	Invintring	Harald Göbel
20:e aug	18-21	Måndagsträff	Föreningsshonung	Jan Olausson
25:e aug		Hembygdsd.	Dalen	
27:e aug	18-21	Måndagsträff	Honungshantering	Bo Andersson
3:e sept	18-21	Höstmöte		
10:e sept	18-21	Måndagsträff	Honung och mat	Marie Mörk
17:e sept	18-21	Måndagsträff	Vinterarbete	Sven-Olof Nilsson
24:e sept	18-21	Måndagsträff	Vaxhantering	Lars-Göran Larsson
1:e okt	18-21	Måndagsträff	Kommun-,företag	Tommy, Thomas mfl
8:e okt	18-21	Måndagsträff	Sammanfattning	Eva Henriksson
15:e okt	18-21	Måndagsträff	Honungsbedömn	Göran J mfl
31:e okt		Inget möte	Årsrapport	Sista dag skicka in
17:e nov	14-17	Årsmöte		
24:e nov	10-12	Vaxlämning		
Sönd i dec		Julmarknad	Kringledammen	

Ansvariga för fikat och det praktiska i lokalen

Nyckeln hämtas hos Jan Andersson

Honungsbedömningskommittén	5:e mars
Drottningodlarklubben	19:mars
Helgdag	2:e april
Rune Andersson, Ann-Christine Magnusson, Kent Nilde	9:e april
Karin Carolusson, Mikael Carolusson, Joakim Hagberg	16:e april
Thomas Pettersson, Tommy Sundlin, Younis Tamimi	23:e april
Helgdag	30:e april
Eva Henriksson, Ethel Berndtsson, Daniel Lisovski	7:e maj
Göran Johansson, Paul Hellberg, Maj Wentzel	14:e maj
	17-20 maj
Fazli Hasani, Jan Olausson, Eva Carlsson	21:e maj
OBS Preliminärbokat, kan ändas, håll koll på distr.hemsida	24:e maj??
Ingela Olsson, Annelie Gidenstam, Harald Göbel	28:e maj
Biblads- och infokommittén	4:e juni
Kerstin Hellegren, Göran Hellegren, Eivor Bohlén	11:e juni
Dan Lindström, Lars-Harry Svensson, Yvonne Strid	18:e juni
Lars Oscarsson, Richard Rödin, Annika Rödin	25:e juni
Revisorerna	16:e juli
Ingela Olsson, Lars-Göran Larsson	6:e aug
Karin Andersson, Jan Andersson, Sten Johnsson	13:e aug
Stig-Uno och Jan-Lennart Johansson, Lizzie Palin	20:e aug
	25:e aug
Ingemar Johansson, Ulla Thilander, Erland Thilander	27:e aug
Valberedningen	3:e sept
Marie Mörk, Mona Löfberg, Stefan Hellström	10:e sept
Bo Hägeryd, Tommy Johansson, Kent Samuelsson	17:e sept
Anders Bergquist, Magnus Ögård, Jan Werner	24:e sept
Bo Andersson, Bo Hedin, Rickard Starke	1:e okt
Kurt-Erik Eriksson, Jan Eriksson, Kurt Dorninger	8:e okt
Ann-Christin Mathiasson, Marie Carlsson, Annelie Gidenstam	15:e okt
Gäller ALLA! Skickas till. s.inland@gmail.com	31:e okt
Honungshanteringskommittén	17:e nov
Styrelsen kommer att utse en arbetsgrupp tre om personer	24:e nov
	Sönd i dec

Mejl och SMS

Från styrelsen skickar vi fortlöpande ut mejl och SMS om aktuell information. Meddela gärna mejladress och/eller mobilnummer till Eva Carlsson. Tänk på att det inte måste vara din egen mejladress, det kan vara en granne, kompis eller annan person som tar emot informationen för dig.

Föreningen välkomnar nya medlemmar 2017-2018

Helena Andersson

Jonatan Andersson

Tony Andersson

Roy Andersson

Annica Back

Eivor Bohlén

Kennert Danielsson

Leif Green

Karl Hagmar

Helen Hellström Gullbrandsson
na medlem hittills

Michael Hennler

Fredrik Knutsson

Ann-Christine Magnusson

Kent Nilde

Annika Rödin

Richard Rödin

Kent Samuelsson

Rickard Starke

Leo Thomasson

Ann-Katrin Andersson, är senast tillkom-

Nya föreningsvänner (kallades förut stödjande)

Emelie och Maria Gidlund, Sjuntorp. Tillhör Trollhättans bf

Lotterivinsterna på årsmötet. Korgen innehöll specialvinster—En lördagsutflykt i februari till distriktets årsmöte. Foto: Anders Gidlund.

Efterlysning

Du som vann ett presentkort på årsmötet och inte fick det med dig. Ta kontakt med Lars-Göran

lglryr@yahoo.se alternativt 070-922 33 69

KROOK & TJÄDER

WWW.KROOK.TJADER.SE

Det stora företags resurser med det lilla företags engagemang.

Anna-Lisas Gärd, Landvetter

Göteborg 031-704 17 30

Stockholm 08-402 55 70

Borås 033-20 48 48

Östersund 0736-44 34 83

Malmö 040-17 07 71

Halmstad 073-645 58 56

Uppsala 018-14 04 50

**Studieförbundet
Vuxenskolan**

Kontakta oss:

010 33 00 900

vast@sv.se

sv.se